VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

2022. gada 7. decembrī*

Ekonomikas un monetārā politika – Kredītiestāžu prudenciālā uzraudzība – Direktīvas 2013/36/ES 22. pants – ECB iebildumi pret būtiskas līdzdalības kredītiestādē iegūšanu – Vērtēšanas perioda sākumpunkts – ECB iesaistīšanās procesa sākumposmā – Potenciālā ieguvēja finanšu stabilitātes un prudenciālo prasību ievērošanas kritēriji – Pamatota iemesla iebilst pret iegūšanu, balstoties uz vienu vai vairākiem vērtējuma kritērijiem, esamība – Reglamenta 106. pants – Nepamatots pieteikums par tiesas sēdes noturēšanu

Lietā T-330/19

PNB Banka AS, Rīga (Latvija), ko pārstāv *O. Behrends*, advokāts,

prasītāja,

pret

Eiropas Centrālo banku (ECB), ko pārstāv *C. Hernández Saseta*, *F. Bonnard* un *V. Hümpfner*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Eiropas Komisija, ko pārstāv *D. Triantafyllou*, *A. Nijenhuis* un *A. Steiblytė*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā,

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

apspriedes laikā šādā sastāvā: priekšsēdētājs S. Žervazoni [*S. Gervasoni*] (referents), tiesneši L. Madise [*L. Madise*], P. Niuls [*P. Nihoul*], R. Frendo [*R. Frendo*] un H. Martins i Peress de Nanklaress [*J. Martín y Pérez de Nanclares*],

sekretārs: E. Kulons [*E. Coulon*],

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums

1 Ar prasību, kas ir pamatota ar LESD 263. pantu, prasītāja PNB Banka AS lūdz atcelt lēmumu, kas paziņots ar 2019. gada 21. marta vēstuli un ar kuru Eiropas Centrālā banka (ECB) nolēma iebilst pret būtiskas līdzdalības [kredītiestādē] B iegādes darījumu (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums").

I. Tiesvedības priekšvēsture

2 Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas dienā prasītāja bija Latvijā reģistrēta mazāk nozīmīga kredītiestāde Padomes Regulas (ES) Nr. 1024/2013 (2013. gada 15. oktobris), ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādnēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību (OV 2013, L 287, 63. lpp.), 6. panta 4. punkta izpratnē. Tādēļ tā bija pakļauta Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (Latvija) (turpmāk tekstā – "FKTK") tiešai prudenciālajai uzraudzībai.

3 Prasības celšanas dienā CR bija prasītājas galvenais akcionārs.

4 Prasītāja norāda, ka 2017. gada augustā CR iesniedza sūdzību Apvienotās Karalistes iestādēs par korupciju, kurā vainīgais esot A – Latvijas Bankas prezidents. Korupcijas fakti, par kuriem tika ziņots, izpaudās kā šīs pēdējās minētās personas mēģinājumi, pateicoties ietekmei, kas tai esot uz FKTK, iegūt kukuļus no CR.

5 2017. gada 12. decembrī prasītāja, kā arī CR un citi viņa ģimenes locekļi, kas ir prasītājas akcionāri, ierosināja šķīrējtiesas procesu pret Latvijas Republiku Starptautiskajā ieguldījumu strīdu izskatīšanas centrā (*ICSID*), pamatojoties uz 1994. gada 24. janvāra Latvijas Republikas valdības un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes valdības līgumu par ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību.

6 Kā norāda prasītāja, 2017. gada decembrī CR Latvijas iestādēs iesniedza sūdzību par šī sprieduma 4. punktā minētajiem korupcijas faktiem.

7 2018. gada 17. februārī, pēc tam, kad Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (Latvija) (turpmāk tekstā – "KNAB") 2018. gada 15. februārī bija uzsācis pirmstiesas kriminālizmeklēšanu pret A, viņš tika aizturēts. Šī izmeklēšana attiecās uz apsūdzību par korupciju saistībā ar prudenciālās uzraudzības procedūru pret citu Latvijas banku, kas nav prasītāja. Ar 2018. gada 19. februāra lēmumu, kad A tika atbrīvots, KNAB viņam piemēroja vairākus drošības līdzekļus, tostarp aizliegumu pildīt Latvijas Bankas prezidenta pienākumus.

8 2018. gada 28. jūnijā prokurore, kas atbildīga par šī sprieduma 7. punktā minēto izmeklēšanu, izvirzīja A apsūdzību. Apsūdzības rakstā, kas papildināts 2019. gada 24. maijā, bija ietvertas trīs apsūdzības. Pirmā apsūdzība attiecās uz to, ka 2010. gadā viņš bija piekritis tāda kukuļa piedāvājumam, kuru piedāvāja citas Latvijas bankas, kas nav prasītāja, uzraudzības padomes priekšsēdētājs, un bija pieņēmis pašu kukuli, un pateicībā par to A šai bankai esot devis padomus par to, kā izvairīties no FKTK veiktās uzraudzības, un neesot piedalījies FKTK sēdēs, kurās tika izskatīti ar šīs bankas uzraudzību saistīti jautājumi. Otrā izvirzītā apsūdzība attiecās uz to, ka, pirmkārt, pēc 2012. gada 23. augusta viņš bija piekritis pieņemt kukuli, ko piedāvāja tās pašas bankas valdes viceprezidents kā atlīdzību par A padomiem par to, kā panākt FKTK noteikto darbības ierobežojumu atcelšanu un citu ierobežojumu nepiemērošanu, un, otrkārt, A bija

pieņēmis pusi no piedāvātā kukuļa. Trešā izvirzītā apsūdzība attiecās uz noziedzīgi iegūtu finanšu līdzekļu legalizēšanu, lai maskētu tās naudas izcelsmi, kustību un piederību, kura A tika samaksāta kā otrajā apsūdzībā minētais kukulis.

9 2018. gada 1. oktobrī prasītāja paziņoja FKTK savu nodomu tieši iegādāties būtisku līdzdalību citā Latvijas kredītiestādē – B (turpmāk tekstā – "mērķa banka") – un panākt, ka turētais kapitāls un balsstiesības šajā pēdējā minētajā bankā pārsniedz 50 %. Tajā pašā dienā CR paziņoja FKTK savu nodomu iegādāties netieši – izmantojot savu līdzdalību prasītājas kapitālā – būtisku līdzdalību mērķa bankā.

10 2018. gada 3. oktobrī FKTK informēja prasītāju, ka tās paziņojumu tā uzskata par nepilnīgu un ka FKTK nesāks tā vērtēšanu. Nākamajā dienā FKTK lūdza prasītāju iesniegt papildu informāciju.

11 2018. gada 19. oktobrī netiešie potenciālie ieguvēji, kas nav CR, konkrēti CT, paziņoja FKTK par savu nodomu netieši iegādāties būtisku līdzdalību mērķa bankā.

12 2018. gada 19. un 22. oktobrī prasītāja iesniedza papildu informāciju FKTK, tostarp biznesa plānu.

13 2018. gada 30. oktobrī FKTK paziņoja prasītājai, ka iesniegtā informācija nav pilnīga un ka tā nesāks vērtēšanas procesu. Nākamajā dienā FKTK pieprasīja papildu informāciju.

14 2018. gada 1. un 20. novembrī potenciālie ieguvēji sniedza pieprasīto papildu informāciju, it īpaši atjauninātu biznesa plānu.

15 2018. gada 23. novembrī FKTK informēja potenciālos ieguvējus, ka tā apstiprina paziņojumu saņemšanu, ka šie paziņojumi ir pilnīgi un ka tie tiks izvērtēti 60 darba dienu laikā.

16 2019. gada 15. un 18. janvārī FKTK pieprasīja prasītājai un CR papildu informāciju. Tā apturēja vērtēšanas periodu līdz attiecīgās informācijas saņemšanas datumam un vēlākais līdz 2019. gada 13. februārim.

17 2019. gada 12. un 13. februārī prasītāja un CR sniedza papildu informāciju.

18 Ar 2019. gada 15. februāra vēstuli FKTK apstiprināja sniegtās informācijas saņemšanu un informēja potenciālos ieguvējus, ka vērtēšanas periods beigšoties 2019. gada 22. martā.

19 Ar 2019. gada 26. februāra spriedumu Rimšēvičs un ECB/Latvija (C-202/18 un C-238/18, EU:C:2019:139) Tiesa atcēla KNAB 2018. gada 19. februāra lēmumu, ciktāl ar to A bija aizliegts pildīt Latvijas Bankas prezidenta pienākumus. Tā uzskatīja, ka Latvijas Republika nav pierādījusi, ka A atbrīvošana no Latvijas Bankas prezidenta amata ir balstīta uz pietiekamu norāžu esamību, kuras liecinātu, ka viņš ir izdarījis smagu pārkāpumu Eiropas Centrālo banku sistēmas un ECB statūtu 14.2. panta otrās daļas izpratnē.

20 Tajā pašā dienā FKTK pieņēma lēmumu Nr. 45/2019, ar kuru noteica prasītājai pienākumu individuāli un konsolidēti ievērot kopējo kapitāla prasību uzraudzības pārbaudes un novērtēšanas procesa ietvaros (turpmāk tekstā – "UPNP kopējā kapitāla prasība") 12 % apmērā.

21 2019. gada 1. martā FKTK iesniedza ECB priekšlikumu lēmumam Regulas Nr. 1024/2013 15. panta 2. punkta izpratnē, ierosinot iebilst pret plānoto iegādi.

22 Ar 2019. gada 7. marta vēstuli ECB aicināja potenciālos ieguvējus iesniegt apsvērumus par lēmuma projektu.

23 Ar 2019. gada 14. marta vēstuli prasītāja un CR iesniedza apsvērumus.

24 Ar 2019. gada 21. marta vēstuli ECB potenciālajiem ieguvējiem paziņoja apstrīdēto lēmumu. Šajā lēmumā tā iebilda pret būtiskas līdzdalības iegādi un pret to, ka:

– CR un citi dalībnieki, kas rīkojas saskaņoti kā netieši potenciālie ieguvēji, mērķa bankā tur vairāk kā 30 % kapitāla un balsstiesību;

– prasītāja kā tiešā potenciālā ieguvēja mērķa bankā tur vairāk kā 50 % kapitāla un balsstiesību.

25 ECB apstrīdētajam lēmumam pievienoja savu atbildi uz apsvērumiem, kurus prasītāja un CR iesniedza ar 2019. gada 14. marta vēstuli (turpmāk tekstā – "atbilde uz apsvērumiem").

26 Pirmām kārtām, attiecībā uz potenciālo ieguvēju finanšu stabilitāti ECB norādīja, ka šis kritērijs ir jāuzskata par izpildītu, ja tiek pierādīts, ka potenciālais ieguvējs ir ne tikai spējīgs finansēt plānoto iegādi, bet ir arī spējīgs tuvākajā nākotnē uzturēt noturīgu finanšu struktūru vienlaikus attiecībā uz tiešo potenciālo ieguvēju un uz mērķa banku.

27 No vienas puses, ECB uzskatīja, ka prasītājai ir līdzekļi, kas ļauj iegādāties mērķa bankas akcijas. Tomēr tā konstatēja, ka prasītāja ir cietusi ievērojamus neto zaudējumus. Tā uzskatīja, ka prasītāja saskaras ar augstu kredītriska līmeni, it īpaši ienākumus nenesošu aizdevumu īpatsvaru 47 % apmērā 2018. gada vidū un zemu pašu kapitāla līmeni. Tā uzsvēra, ka prasītājas pašu kapitāla rādītāji ir kopējās kapitāla prasības (KKP) pārkāpums. Tā piebilda, ka 2018. gada beigās prasītāja pārkāpa prasības, ko piemēro liela riska darījumiem, attiecībā uz vairākiem darījuma partneriem. Tā norādīja, ka attiecībā uz CR prasītāja neievēroja limitus, ko piemēro darījumiem ar saistītajām pusēm. Tā uzskatīja, ka prasītāja vajadzības gadījumā nebūšot spējīga sniegt finanšu atbalstu mērķa bankai.

28 No otras puses, ECB uzskatīja, ka netiešie potenciālie ieguvēji, kas netieši kontrolētu mērķa banku un jauno grupu, kas izveidotos pēc plānotās iegādes (turpmāk tekstā – "jaunā grupa"), nebūšot spējīgi sniegt pietiekamu finanšu atbalstu mērķa bankai un jaunajai grupai. Tā konstatēja, ka CR – prasītājas galvenais akcionārs – nav deklarējis citus finanšu līdzekļus kā vien tos, kas ir viņa līdzdalība prasītājā, kuru aplēstā vērtība ir 13,6 miljoni EUR, kura ir jāsamazina, ņemot vērā viņa saistības pret prasītāju 11,8 miljonu EUR apmērā. Tā uzskatīja, ka potenciālo ieguvēju biznesa plāns atklāj, ka jaunajai grupai būšot zems pašu kapitāla līmenis. Tā konstatēja, ka jaunās grupas kopējais pašu kapitāla rādītājs neļaušot grupas līmenī sasniegt KKP, kas pašlaik ir piemērojams prasītājai. Vispārīgi tā uzskatīja, ka jaunās grupas pašu kapitāla līmenis nebūšot piemērots, ņemot vērā to, ka šai grupai ir augsts riska līmenis un ka, iespējams, būšot nepieciešamas turpmākas kapitāla iemaksas.

29 Turklāt ECB uzskatīja, ka pastāv nopietnas šaubas par netiešo potenciālo ieguvēju patieso vēlmi vajadzības gadījumā atbalstīt mērķa banku. Tā konstatēja, ka netiešie potenciālie ieguvēji nav stingri un neatsaucami apņēmušies sniegt šādu atbalstu. Tā arī ņēma vērā, ka nesenā pagātnē prasītājai ir būtiski trūcis finansiālais atbalsts.

30 ECB secināja, ka finanšu stabilitātes kritērijs nav izpildīts.

31 Otrām kārtām, attiecībā uz kredītiestādes spēju pildīt prudenciālās prasības ECB uzskatīja, ka šī spēja ir jāvērtē ne tikai mērķa bankas līmenī, bet arī jaunās grupas līmenī. Tā piebilda, ka ir jāvērtē ne tikai plānotās iegādes brīdis, bet arī brīdis pēc šīs iegādes.

32 ECB uzskatīja, ka, lai arī plānotajai iegādei nebūtu tūlītējas negatīvas ietekmes uz to, ka tikai mērķa banka individuāli ievēro prasības, kas saistītas ar pašu kapitālu un likviditāti, jaunā grupa, iespējams, neievērotu ar pašu kapitālu saistītās prasības nedz potenciālo ieguvēju iesniegtā biznesa plāna bāzes scenārija, nedz nelabvēlīgā scenārija gadījumā. Pieņemot, ka UPNP kopējā kapitāla prasība, kas piemērojama jaunajai grupai, nebūtu mazāka par to, kas piemērojama prasītājai 2018. un 2019. gadā, jaunā grupa neievērotu piemērojamo KKP.

33 ECB arī konstatēja, ka mērķa bankai divu iepriekšējo gadu laikā ir bijuši ievērojami zaudējumi. Tā norādīja, ka 2018. gada 26. februārī FKTK bija uzsākusi administratīvu procesu saistībā ar nepilnībām mērķa bankā attiecībā uz iekšējās kontroles sistēmu un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanu. Tā uzskatīja, ka jaunā grupa saskaršoties ar augsta riska profilu un ka varot būt saprātīgi sagaidāms, ka UPNP kopējā kapitāla prasība, kas piemērojama jaunajai grupai, pārsniegšot līmeņus, kas paredzēti biznesa plāna bāzes scenārijā.

34 ECB uzskatīja, ka minētais bāzes scenārijs ir pārspīlēti optimistisks, ciktāl tajā bija paredzēta ļoti ātra rentabilitātes sasniegšana un peļņas uzkrāšana. Tā uzsvēra, ka biznesa plānā nav nekādas detalizētas un pārliecinošas informācijas par termiņiem, kas nepieciešami, lai sasniegtu rentabilitātes slieksni un panāktu tādu peļņas līmeni viena gada laikā.

35 ECB norādīja, ka potenciālie ieguvēji bija iesnieguši vairākus nelabvēlīgus scenārijus. Tā konstatēja, ka visnelabvēlīgākajā scenārijā mērķa bankas darbības izmaksas nemainīšoties un ka pēdējai minētajai būšot jāmaksā naudas sods 1,5 miljonu EUR apmērā, ko tai noteikusi FKTK administratīvajā procesā, kas saistīts ar nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanu. Šajā scenārijā esot paredzēts pašu kapitāla papildu deficīts salīdzinājumā ar 2019. gada KKP. ECB uzskatīja, ka šie nelabvēlīgie scenāriji ir reālistiskāki par bāzes scenāriju un tajos ir uzsvērts jaunās grupas pašu kapitāla nepietiekamais līmenis.

36 Līdz ar to ECB uzskatīja, ka jaunā grupa, iespējams, neievērošot piemērojamās pašu kapitāla prasības.

37 ECB uzskatīja, ka jaunā grupa saskaršoties ar problēmām, kas mantotas no prasītājas, proti, ar augstu kredītriska līmeni un ar liela riska darījumu limitu neievērošanu. Tā uzskatīja, ka tas, ka turpina pastāvēt prasītājas augsts kredītriska līmenis, ietekmēšot jaunās grupas pašu kapitāla deficīta risku. Tā uzskatīja, ka saskaņā ar nelabvēlīgajiem scenārijiem turpināšot pastāvēt prasītājas liela riska darījumu limitu neievērošana.

38 Visbeidzot, ECB uzskatīja, ka nepilnības prasītājas un mērķa bankas pārvaldībā un iekšējā kontrolē, it īpaši attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, biznesa plānā netika aplūkotas un ka nav pamata uzskatīt, ka jaunās grupas izveide ļaušot šīs nepilnības atrisināt.

39 Vispārīgi ECB uzskatīja, ka potenciālo ieguvēju stratēģija attiecībā uz mērķa banku nav skaidra. Tā uzskatīja, ka potenciālie ieguvēji ir snieguši tikai ļoti ierobežotu informāciju par plānoto apvienošanos, kurai vajadzētu ilgt līdz 18 mēnešiem, un par jaunās grupas organizāciju līdz apvienošanās pabeigšanai. Tā norādīja, ka šis skaidrības trūkums izpaužas biznesa plāna sliktajā kvalitātē, raugoties no konsekvences, salasāmības un paredzēto darbību apraksta aspektiem, kas vairo šaubas par plānotās iegādes kopējo ticamību.

40 ECB uzskatīja, ka plānotā iegāde nevar izraisīt jaunas dzīvotspējīgas banku grupas izveidošanos, it īpaši tādēļ, ka pasākumi, kuri var garantēt tāda darījuma panākumus, nav pietiekami detalizēti vai pārliecinoši. Tā uzskatīja, ka jauno grupu negatīvi ietekmētu neilgtspējīgs biznesa modelis, vāja pārvaldības un iekšējās kontroles sistēma, kas mantota no abām vienībām, kurām jāapvienojas, kā arī neskaidra stratēģija, lai pārvarētu šīs problēmas, un ka tai būtu zems pašu kapitāla līmenis, kas izraisa prudenciālo prasību neievērošanas augstu risku. Tā uzskatīja, ka neatkarīgi no plānotās apvienošanās un ņemot vērā tikai mērķa banku, plānotā iegāde negatīvi ietekmētu šīs bankas spēju novērst tās pašreizējos trūkumus.

41 Līdz ar to ECB uzskatīja, ka arī prudenciālo prasību ievērošanas kritērijs nav izpildīts.

42 ECB secināja – tā kā nav izpildīts ne potenciālā ieguvēja finanšu stabilitātes kritērijs, ne prudenciālo prasību ievērošanas kritērijs, tā iebilst pret plānoto iegādi, neizvērtējot šo iegādi saistībā ar citiem kritērijiem, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV 2013, L 176, 338. lpp.), 23. panta 1. punktā, kā tas transponēts Latvijas tiesībās.

43 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2019. gada 31. maijā, prasītāja, CR un CT cēla šo prasību.

II. Fakti pēc prasības celšanas

44 2019. gada 15. augustā ECB secināja, ka prasītāja kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 806/2014 (2014. gada 15. jūlijs), ar ko izveido vienādus noteikumus un vienotu procedūru kredītiestāžu un noteiktu ieguldījumu brokeru sabiedrību noregulējumam, izmantojot vienotu noregulējuma mehānismu un vienotu noregulējuma fondu, un groza Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (OV 2014, L 225, 1. lpp.), 18. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē. Tajā pašā dienā Vienotā noregulējuma valde (VNV) nolēma attiecībā uz prasītāju nepieņemt noregulējuma shēmu šīs regulas 18. panta 1. punkta izpratnē.

45 2019. gada 22. augustā FKTK lūdza Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesu (Latvija) pasludināt prasītāju par maksātnespējīgu.

46 2019. gada 12. septembrī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa pasludināja prasītāju par maksātnespējīgu. Tā iecēla maksātnespējas administratoru, kas atbildīgs par maksātnespējas procedūru (turpmāk tekstā – "maksātnespējas administrators"), un nodeva viņam visas prasītājas un tās valdes pilnvaras. Tā noraidīja prasītājas valdes lūgumu paturēt tās tiesības pārstāvēt prasītāju prasības par ECB 2019. gada 15. augusta vērtējumu, kurā konstatēts, ka prasītāja kļūst vai, iespējams, kļūs maksātnespējīga, par VNV tās pašas dienas lēmumu nepieņemt noregulējuma shēmu attiecībā uz prasītāju un par FKTK lēmumu uzsākt maksātnespējas procedūru, ietvaros. Šī tiesa piebilda, ka tas neizslēdz iespēju prasītājas valdei iesniegt atsevišķu lūgumu maksātnespējas administratoram attiecībā uz pārstāvības tiesībām īpašu uzdevumu ietvaros.

47 Tāpat 2019. gada 12. septembrī FKTK lūdza ECB atsaukt prasītājas atļauju.

48 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2019. gada 25. oktobrī (lieta T-732/19), prasītāja, kā arī citi prasītājas akcionāri vai potenciālie akcionāri lūdza atcelt VNV 2019. gada 15. augusta lēmumu nepieņemt noregulējuma shēmu attiecībā uz prasītāju.

49 2019. gada 21. decembrī A pārstāja pildīt Latvijas Bankas prezidenta pienākumus.

50 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2020. gada 29. janvārī (lieta T-50/20), prasītāja lūdza atcelt ECB 2019. gada 19. novembra lēmumu, ar kuru tika atteikts noteikt maksātnespējas administratoram pienākumu piešķirt prasītājas valdes pilnvarotajam advokātam piekļuvi tās telpām, tās rīcībā esošajai informācijai, kā arī tās personālam un līdzekļiem.

51 2020. gada 17. februārī ECB atsauca prasītājas atļauju. Šis atsaukums stājās spēkā nākamajā dienā.

52 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2020. gada 27. aprīlī (lieta T-230/20), prasītāja cēla prasību par šo lēmumu.

III. Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

53 2019. gada 10. septembrī ECB Vispārējās tiesas kancelejā iesniedza iebildumu rakstu.

54 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2019. gada 20. septembrī, Eiropas Komisija lūdza atļauju iestāties šajā lietā ECB prasījumu atbalstam. Ar 2019. gada 28. oktobra lēmumu Vispārējās tiesas ceturtās palātas priekšsēdētājs atļāva Komisijai iestāties lietā.

55 2019. gada 4. novembrī Komisija Vispārējās tiesas kancelejā iesniedza iestāšanās rakstu.

56 2020. gada 28. aprīlī ceturtās palātas priekšsēdētājs atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 69. panta d) punktam nolēma apturēt tiesvedību līdz brīdim, kad tiks pasludināts Vispārējās tiesas nolēmums lietā T-50/20. Ar 2021. gada 12. marta rīkojumu PNB Banka/ECB (T-50/20, EU:T:2021:141) Vispārējā tiesa pasludināja savu nolēmumu minētajā lietā un šajā datumā tika atsākta tiesvedība šajā lietā.

57 2021. gada 28. aprīlī un pēc tam 2021. gada 28. jūnijā prasītāja, CR un CT lūdza apturēt tiesvedību līdz brīdim, kad Tiesa būs lēmusi lietā C-321/21 P, kas attiecas uz apelācijas sūdzību par 2021. gada 12. marta rīkojumu PNB Banka/ECB (T-50/20, EU:T:2021:141). 2021. gada 20. maijā un pēc tam 2021. gada 6. augustā ceturtās palātas priekšsēdētājs pēc ECB uzklausīšanas nolēma neapturēt tiesvedību.

58 Ar 2021. gada 8. jūlija vēstuli prasītājas pārstāvis informēja Vispārējo tiesu, ka viņš vairs nepārstāv CR un CT. Ar 2021. gada 21. decembra rīkojumu Vispārējā tiesa (ceturtā palāta), pamatojoties uz Reglamenta 131. panta 2. punktu, nolēma, ka tiesvedība saistībā ar šo prasību ir jāizbeidz, ciktāl šo prasību bija cēluši CR un CT.

59 Visbeidzot replikas raksta iesniegšanas termiņš bija noteikts līdz 2021. gada 30. septembrim. Prasītāja replikas rakstu neiesniedza noteiktajā termiņā.

60 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– atcelt apstrīdēto lēmumu;

– piespriest ECB atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

61 ECB, kuru atbalsta Komisija, prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– noraidīt prasību kā nepamatotu;

– piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

IV. Juridiskais pamatojums

A. Par pārstāvja, kurš cēlis prasību prasītājas vārdā, pilnvaru esamību

62 Saskaņā ar Reglamenta 51. panta 3. punktu advokātiem, ja viņi pārstāv privāttiesību juridisko personu, kancelejā ir jāiesniedz šīs personas pilnvarojums.

63 Lietas materiālos ir pievienota prasītājas valdes priekšsēdētāja 2019. gada 5. martā izsniegta pilnvara (A.2 pielikums).

64 Prasītāja norāda, ka maksātnespējas administrators nav piekritis tam, ka advokāts, ko tā iecēlusi savai pārstāvībai, piekļūst tās dokumentiem, telpām, personālam un līdzekļiem. 2020. gada 13. martā, sniedzot atbildi uz Vispārējās tiesas jautājumu, tā iesniedza maksātnespējas administratora 2019. gada 16. septembra vēstuli, kurā norādīts, ka prasītājas advokātam, pirmkārt, "ir jāiesniedz [maksātnespējas] administratoram rakstveida ziņojums par vienošanās [par juridisko pakalpojumu sniegšanu] virzību, kurā detalizēti uzskaitīti [no prasītājas] saņemtie norādījumi, [advokāta] izpildītie uzdevumi un vai vēl ir darbi izpildes stadijā", otrkārt, "ir jāinformē [maksātnespējas] administrators par maksājumiem [..]", treškārt, "ir jāatturas no jebkādas rīcības [prasītājas] vārdā, iepriekš nekonsultējoties ar [maksātnespējas] administratoru, it īpaši jāizbeidz sniegt pakalpojumus, par kuriem tiek sagatavoti rēķini [prasītājai]".

65 Neraugoties uz minēto maksātnespējas administratora 2019. gada 16. septembra vēstuli, no lietas materiāliem neizriet un nedz prasītāja, nedz ECB neapgalvo, ka maksātnespējas administrators ir atsaucis prasītājas valdes priekšsēdētāja 2019. gada 5. martā izsniegto pilnvaru. Minētajā vēstulē šāds atsaukums nav minēts, lai gan tajā ir norādīts, ka valdes priekšsēdētāja ieceltajam advokātam ir jāatturas no jebkādas rīcības prasītājas vārdā, iepriekš nekonsultējoties ar maksātnespējas administratoru.

66 Līdz ar to Vispārējā tiesa konstatē, ka prasītāja ir iesniegusi pilnvaru, ar kuru tās advokāts ir pilnvarots celt prasību saskaņā ar Reglamenta 51. panta 3. punktu.

B. Par pieteikumiem apturēt tiesvedību, kas iesniegti 2021. gada 28. aprīlī un 2021. gada 28. jūnijā

67 2021. gada 28. aprīlī un pēc tam 2021. gada 28. jūnijā prasītāja lūdza apturēt tiesvedību. Savu pieteikumu par tiesvedības apturēšanu pamatojumam tā norādīja, ka tai ir jāpiekļūst savām telpām, dokumentiem un finanšu līdzekļiem un ka maksātnespējas administrators nesadarbojas, lai nodrošinātu efektīvu tās pārstāvību, neraugoties uz 2019. gada 5. novembra spriedumu ECB u.c./Trasta Komercbanka u.c. (C-663/17 P, C-665/17 P un C-669/17 P, EU:C:2019:923).

68 Lai gan Vispārējai tiesai nav pienākuma atklāt iemeslus, kuru dēļ tā nolēmusi apturēt vai neapturēt tiesvedību, piemērojot Reglamenta 69. panta c) vai d) apakšpunktu, tā uzskata, ka izņēmuma kārtā ir lietderīgi norādīt sekojošo.

69 Uz lēmumu apturēt vai neapturēt tiesvedību, pamatojoties uz Reglamenta 69. panta c) vai d) apakšpunktu, attiecas Vispārējās tiesas rīcības brīvība (šajā nozīmē skat. rīkojumus, 2011. gada 20. oktobris, *DTL*/ITSB, C-67/11 P, nav publicēts, EU:C:2011:683, 32. un 33. punkts; 2012. gada 15. oktobris, *Internationaler Hilfsfonds*/Komisija, C-554/11 P, nav publicēts, EU:C:2012:629, 37. punkts, un 2018. gada 17. janvāris, *Josel*/*EUIPO*, C-536/17 P, nav publicēts, EU:C:2018:14, 5. punkts).

70 Šajā lietā tiesvedība tika apturēta 2020. gada 28. aprīlī līdz brīdim, kad tiks pasludināts Vispārējās tiesas nolēmums lietā T-50/20, kuras ietvaros prasītāja bija lūgusi atcelt ECB 2019. gada 19. novembra lēmumu, ar kuru tika atteikts noteikt maksātnespējas administratoram pienākumu piešķirt prasītājas valdes pilnvarotajam advokātam piekļuvi tās telpām, tās rīcībā esošajai informācijai, kā arī tās personālam un līdzekļiem.

71 Ar 2021. gada 12. marta rīkojumu PNB Banka/ECB (T-50/20, EU:T:2021:141) Vispārējā tiesa noraidīja prasītājas prasību. Tā it īpaši uzskatīja, ka ECB acīmredzami nav kompetences apmierināt prasītājas valdes lūgumu noteikt maksātnespējas administratoram pienākumu piešķirt šīs valdes pilnvarotajam advokātam piekļuvi prasītājas telpām, informācijai, personāla locekļiem un līdzekļiem (73. punkts). Tā arī uzskatīja, ka lēmumi, ko valsts iestādes ir pieņēmušas saistībā ar tādu maksātnespējas procesu kā pret prasītāju uzsāktais, atbildot uz iespējamu pieprasījumu par piekļuvi attiecīgās kredītiestādes dokumentiem, telpām, personālam vai līdzekļiem, principā ir pakļauti pārbaudei valsts tiesās, kuras attiecīgā gadījumā var uzdot Tiesai prejudiciālus jautājumus saskaņā ar LESD 267. pantu, ja tām rodas grūtības ar Savienības tiesību interpretāciju vai piemērošanu (72. punkts).

72 Tāpat ir jākonstatē, ka, neraugoties it īpaši uz tiesvedības apturēšanu no 2020. gada 28. aprīļa līdz 2021. gada 12. martam, prasītāja nepierāda un pat neapgalvo, tostarp savā 2021. gada 28. jūnija pieteikumā apturēt tiesvedību, ka ir uzsākusi tiesvedību tiesā pret maksātnespējas administratoru, kuru tā Vispārējā tiesā apsūdz par to, ka pēdējais minētais tās valdes pilnvarotajam advokātam liedzis piekļuvi tās telpām, informācijai, personālam un līdzekļiem kopš 2019. gada beigām.

73 Pēc vēstuļu un elektroniskā pasta vēstuļu apmaiņas ar maksātnespējas administratoru, kas notika 2019. gada 12. un 16. septembrī, kā arī 2019. gada novembrī, prasītāja savā pieteikumā par tiesvedības apturēšanu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2021. gada 28. aprīlī, tikai norādīja, ka tā "pastiprina savus centienus" attiecībā uz maksātnespējas administratoru un Latvijas tiesām, nesniedzot precizējumus par minēto centienu raksturu.

74 Turklāt no Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019. gada 12. septembra nolēmuma, kas minēts šī sprieduma 46. punktā, neizriet, ka prasītājai būtu liegts vērsties Latvijas tiesās ar strīdu, kas tai ir ar maksātnespējas administratoru. Šajā nolēmumā ir minēts ne tikai tas, ka nav izslēgta prasītājas valdes iespēja iesniegt atsevišķu lūgumu maksātnespējas administratoram attiecībā uz pārstāvības tiesībām īpašos uzdevumos, bet arī tas, ka 2019. gada 5. novembra spriedums ECB u.c./Trasta Komercbanka u.c. (C-663/17 P, C-665/17 P un C-669/17 P, EU:C:2019:923), uz kuru prasītāja atsaucas, lai pamatotu, ka maksātnespējas administrators nesadarbojas pietiekami, lai nodrošinātu efektīvu tās pārstāvību, ir pieņemts pēc minētā nolēmuma tādējādi, ka prasītāja valsts tiesā uz minēto spriedumu *a priori* varēja atsaukties kā uz jaunu faktu.

75 Līdz ar to Vispārējā tiesa uzskata, ka nav atkārtoti jāaptur tiesvedība.

C. Par tiesvedības mutvārdu daļu

76 Saskaņā ar Reglamenta 106. pantu:

"1. Tiesvedības Vispārējā tiesā mutvārdu daļa ietver tiesas sēdi mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai, ko organizē vai nu pēc Vispārējās tiesas ierosmes, vai arī pēc puses pieteikuma.

2. Puses pieteikumā par tiesas sēdes mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai noturēšanu ir jānorāda iemesli, kuru dēļ tā vēlas tikt uzklausīta. [..]

3. Ja 2. punktā minētais pieteikums nav iesniegts, Vispārējā tiesa, ja tā uzskata, ka ir guvusi pietiekamu informāciju no lietas materiāliem, var nolemt, ka prasība izlemjama bez tiesvedības mutvārdu daļas. [..]"

77 Tādējādi no Reglamenta 106. panta formulējuma izriet, ka tad, ja nav iesniegts pieteikums par tiesas sēdes mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai noturēšanu, kurā ir norādīti iemesli, kuru dēļ puse vēlas tikt uzklausīta, Vispārējā tiesa, ja tā uzskata, ka tai ir pietiekama informācija, var izlemt prasību bez tiesvedības mutvārdu daļas.

78 2014. gada 14. marta Reglamenta projekta pamatojumā, kas sabiedrībai ir pieejams Eiropas Savienības Tiesas tīmekļvietnē, turklāt ir apstiprināts, ka, ņemot vērā it īpaši pareizas tiesvedības un procesuālās ekonomijas prasības, "Vispārējā tiesa vēlas iegūt iespēju atbrīvoties no tiesas sēdes organizēšanas tad, kad tā to neuzskata par nepieciešamu, ja vien kāda no pusēm neiesniedz pieteikumu, norādot iemeslus, kuru dēļ tā vēlas tikt uzklausīta".

79 Reglamenta Izpildes praktisko noteikumu (turpmāk tekstā – "IPN") 142. punktā ir noteikts, ka pusei, kas vēlas tikt uzklausīta tiesas sēdē mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai, trīs nedēļu laikā pēc tam, kad lietas dalībniekiem ir izsniegts dokuments par tiesvedības rakstveida daļas pabeigšanu, ir jāiesniedz šajā ziņā motivēts pieteikums. Tajā ir precizēts, ka šiem motīviem jāizriet no konkrēta vērtējuma par to, kāpēc attiecīgajam lietas dalībniekam ir lietderīga tiesas sēde mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai, un tajos ir jānorāda lietas materiālu "vai" argumentācijas daļas, ko šis lietas dalībnieks uzskata par vajadzīgu plašāk izvērst "vai" atspēkot tiesas sēdē mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai. Tajā ir norādīts, ka, lai labāk virzītu debates tiesas sēdē mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai, "ir vēlams", lai motīvi nebūtu vispārīgi, piemēram, vienīgi atsaucoties uz lietas nozīmīgumu. IPN 143. punktā ir paredzēts – ja puse noteiktajā termiņā neiesniedz motivētu pieteikumu, Vispārējā tiesa var nolemt, ka prasība izlemjama bez tiesvedības mutvārdu daļas.

80 Tādējādi no Reglamenta 106. panta, kā arī no IPN 142. un 143. punkta izriet, ka, ja nav iesniegts pieteikums par tiesas sēdes mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai noturēšanu vai ja ir iesniegts pieteikums par tiesas sēdes mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai noturēšanu, taču tajā nav norādīti motīvi, Vispārējā tiesa var nolemt, ka prasība izlemjama bez tiesvedības mutvārdu daļas, ja tā uzskata, ka ir guvusi pietiekamu informāciju no lietas materiāliem.

81 Šajā lietā prasītāja 2021. gada 29. novembra vēstulē ir paudusi savu nostāju par tiesas sēdes noturēšanu, izmantojot šādu formulējumu:

"1. Es apstiprinu, ka manis detalizēti paskaidroto iemeslu dēļ pašlaik [prasītāja] netiek faktiski pārstāvēta. Ar šo vēstuli es lūdzu noturēt tiesas sēdi tikai ar mērķi ievērot piemērojamo termiņu. Tomēr pirms tam vajadzētu atjaunot [prasītājas] faktisku pārstāvību.

2. Pašreizējos apstākļos nav iespējams sagatavoties tiesas sēdei vai piedalīties tajā."

82 No minētās 2021. gada 29. novembra vēstules izriet, ka prasītājas pieteikumā par tiesas sēdes noturēšanu nav norādīti motīvi. Šajā pieteikumā nav norādīts neviens iemesls, kura dēļ prasītāja vēlas tikt uzklausīta.

83 Turklāt 2021. gada 25. oktobra vēstulē, ar kuru dalībnieki tika informēti par tiesvedības rakstveida daļas pabeigšanu, Vispārējās tiesas kanceleja ir atgādinājusi Reglamenta 106. panta 2. punkta, kā arī IPN 142. punkta noteikumus un ir vērsusi pušu uzmanību uz to, ka veselības krīzes kontekstā motīviem ir jāatbilst minētā IPN 142. punkta prasībām.

84 Ir taisnība – prasītāja savā pieteikumā par tiesas sēdes noturēšanu ir norādījusi, ka tā uzskata, ka tai ir liegta efektīva pārstāvība.

85 Pat pieņemot, ka, šādi rīkojoties, prasītāja cenšas netieši attaisnot motīvu nenorādīšanu savā pieteikumā par tiesas sēdes noturēšanu, kas tomēr neizriet no minētā pieteikuma, ir jāuzskata, ka tās argumentāciju par faktiskas pārstāvības neesamību nevar uzskatīt par attaisnojumu motīvu nenorādīšanai šajā pieteikumā. It īpaši apstāklis, ka prasītājai esot liegta efektīva pārstāvība tās izklāstītajā izpratnē, tai neliedza izvirzīt detalizētus pierādījumus sava pieteikuma par tiesas sēdes noturēšanu pamatojumam.

86 Līdz ar to, tā kā prasītāja nav norādījusi ne mazāko pamatojumu savā pieteikumā par tiesas sēdes noturēšanu un turklāt, lai arī Vispārējās tiesas kanceleja tai tieši atgādināja tās pienākumu norādīt šī pieteikuma pamatojumu, ir jāuzskata, ka minētais pieteikums par tiesas sēdes noturēšanu neatbilst Reglamenta 106. panta 2. punktam.

87 Šādos apstākļos Vispārējā tiesa, uzskatīdama, ka lietas materiāli sniedz visu nepieciešamo informāciju, saskaņā ar Reglamenta 106. panta 3. punktu nolemj izskatīt lietu bez tiesvedības mutvārdu daļas.

D. Par lietas būtību

1. Par pirmo pamatu, ar kuru tiek apgalvots, ka vērtēšanas periods beidzās pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas

88 Prasītāja apgalvo, ka Direktīvas 2013/36 22. panta 2. punktā paredzētais vērtēšanas periods beidzās pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas. Plānotā iegāde esot uzskatāma par apstiprinātu, ja pārbaudi veicošā iestāde pret to neiebilst pirms šī perioda beigām atbilstoši šīs direktīvas 22. panta 6. punktam, un apstrīdētā lēmuma pieņemšanas datumā ECB neesot varējusi iebilst pret plānoto iegādi.

89 Prasītāja norāda, ka FKTK 2018. gada 25. oktobra elektroniskā pasta vēstules datumā bija izpildīti visi nosacījumi, lai sāktos vērtēšanas periods. Šis pēdējais minētais periods esot sācies vēlākais 2018. gada 29. oktobrī – divas darba dienas pēc minētās elektroniskā pasta vēstules. Ar šo elektroniskā pasta vēstuli un pēc tam ar 2018. gada 30. oktobra vēstuli FKTK esot atzinusi, ka tā ir saņēmusi paziņojumu par plānoto iegādi, kā arī prasītos dokumentus. Prasītāja piebilst, ka, lai arī ir taisnība, ka 2018. gada 25. oktobra elektroniskā pasta vēstulē un pēc tam 2019. gada 30. oktobra vēstulē FKTK aprakstīja pieeju, kas atšķiras no Direktīvas 2013/36 22. pantā paredzētās procedūras un termiņiem, un kuru, kā norāda FKTK, tai esot noteikusi ECB, šim argumentam nav nozīmes.

90 ECB apstrīd prasītājas argumentāciju.

91 Saskaņā ar Direktīvas 2013/36 22. panta 1., 2. un 6. punktu:

"1. Dalībvalstis pieprasa, lai jebkura fiziska vai juridiska persona vai šādas personas, kuras rīkojas saskaņoti ("potenciālais ieguvējs"), pieņemot lēmumu tieši vai netieši iegādāties būtisku līdzdalību kādā kredītiestādē vai arī tieši vai netieši turpināt palielināt šādu būtisku līdzdalību tiktāl, ka to turētā balsstiesību vai kapitāla daļa sasniegtu vai pārsniegtu 20 %, 30 % vai 50 % vai kredītiestāde kļūtu par to meitasuzņēmumu ("plānotā iegāde"), tās kredītiestādes, kurā tās vēlas iegādāties vai palielināt būtisku līdzdalību, kompetentajām iestādēm vispirms rakstveidā paziņotu par iegādi, norādot plānotās līdzdalības apjomu un būtisko informāciju, kā precizēts saskaņā ar [šīs direktīvas] 23. panta 4. punktu. [..]

2. Kompetentās iestādes rakstveidā potenciālajam ieguvējam apstiprina paziņojuma saskaņā ar 1. punktu vai papildu informācijas saskaņā ar 3. punktu saņemšanu nekavējoties un jebkurā gadījumā divu darbdienu laikā pēc saņemšanas.

Lai veiktu [šīs direktīvas] 23. panta 1. punktā paredzēto novērtējumu ("novērtējums"), kompetento iestāžu rīcībā ir ne vairāk kā 60 darbdienas no rakstveida apstiprinājuma par paziņojuma un visu dokumentu, kurus, pamatojoties uz [šīs direktīvas] 23. panta 4. punktā minēto sarakstu, dalībvalstī pieprasīts šim paziņojumam pievienot, saņemšanas ("vērtēšanas periods").

Apstiprinot saņemšanu, kompetentās iestādes potenciālajam ieguvējam dara zināmu vērtēšanas perioda beigu datumu.

[..]

6. Ja kompetentās iestādes vērtēšanas perioda laikā rakstveidā neiebilst pret plānoto iegādi, tad to uzskata par apstiprinātu."

92 Saskaņā ar Direktīvas 2013/36 23. panta 4. punktu: "Dalībvalstis dara zināmu atklātībai sarakstu ar informāciju, kas vajadzīga novērtējuma veikšanai un kas kompetentajām iestādēm ir jāsaņem, kad tām iesniedz [šīs direktīvas] 22. panta 1. punktā minēto paziņojumu. [..]"

93 Direktīvas 2013/36 22. un 23. pants ir transponēti ar Latvijas Kredītiestāžu likuma 28. un 29. pantu, kas precizēti 2017. gada 28. novembra FKTK normatīvajos noteikumos Nr. 192 "Paziņojumam par būtiskas līdzdalības iegūšanu vai palielināšanu pievienojamās informācijas saraksts un paziņojuma izskatīšanas galvenie principi un kārtība" (turpmāk tekstā – "Noteikumi Nr. 192").

94 Noteikumu Nr. 192 28. pantā ir paredzēts, ka apliecinājumā, ar ko apstiprina paziņojuma par plānoto iegādi saņemšanu, tostarp ietver norādi, ka paziņojums ir uzskatāms par pilnīgu.

95 Eiropas Banku iestādes (EBI), Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes (EAAPI) un Eiropas Vērtspapīru un tirgus iestādes (EVTI) Kopīgajās pamatnostādnēs, veicot piesardzīgu novērtējumu par būtiskas līdzdalības iegūšanu un palielināšanu finanšu nozarē, kas publicētas 2016. gada 20. decembrī (JC/GL/2016/01, turpmāk tekstā – "kopīgās pamatnostādnes"), turklāt ir ietverti precizējumi par paziņojumu. Gan ECB, gan FKTK ir norādījušas, ka tās ievēro šīs pamatnostādnes saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV 2010, L 331, 12. lpp.), 16. panta 3. punktu. Saskaņā ar minēto pamatnostādņu 9.1. punkta otro teikumu paziņojums būtu jāuzskata par pilnīgu, ja tajā ir iekļauta visa nepieciešamā informācija, kas norādīta sarakstā, kurš jāpublicē saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem mērķa uzraudzības iestādes prudenciālā novērtējuma nolūkiem. 9.1. punkta trešajā teikumā ir norādīts, ka saņemšanas apliecinājumam būtu jābūt tīri procesuālai darbībai, apstiprinot pieteikuma formālu atbilstību un 60 darba dienu posma prudenciālam novērtējumam sākumu, taču tas neparedz mērķa bankas uzraudzības iestāžu veiktu iesniegto dokumentu izskatīšanu pēc būtības.

96 Šajā lietā FKTK paziņojuma par plānoto iegādi saņemšanu atbilstoši Direktīvas 2013/36 22. panta 2. punktam, kas transponēts Latvijas tiesībās, apliecināja ar 2018. gada 23. novembra vēstuli. Šajā vēstulē saskaņā ar Noteikumu Nr. 192 28. pantu tostarp ir minēts, ka paziņojums ir pilnīgs.

97 Prasītāja kļūdaini norāda, ka pirms 2018. gada 23. novembra FKTK savā 2018. gada 25. oktobra elektroniskā pasta vēstulē un savā 2018. gada 30. oktobra vēstulē atzina, ka tā ir saņēmusi paziņojumu, kā arī visus prasītos dokumentus.

98 Turpretī, pirmkārt, ar minēto 2018. gada 25. oktobra elektroniskā pasta vēstuli, kas minēta 2018. gada 30. oktobra vēstulē, FKTK prasītājai norādīja, ka ECB pārbauda, vai paziņojums ir pilnīgs. Otrkārt, ar šo 2018. gada 30. oktobra vēstuli tā norādīja prasītājai, ka iesniegtie ziņojumi nav pilnīgi un ka novērtējuma process nav sācies. Tā piebilda, ka par trūkstošo informāciju tā informēs prasītāju atsevišķā vēstulē. 2018. gada 31. oktobrī tā paziņoja prasītājai sarakstu ar minēto informāciju.

99 Līdz ar to nedz FKTK 2018. gada 25. oktobra elektroniskā pasta vēstule, nedz tās 2018. gada 30. oktobra vēstule nav uzskatāmas par paziņojuma saņemšanas apliecinājumu Direktīvas 2013/36 22. panta 2. punkta, kā tas transponēts Latvijas tiesībās, izpratnē.

100 Turklāt prasītāja neapgalvo, ka informācija, ko FKTK pieprasīja savā 2018. gada 31. oktobra vēstulē, nebija nepieciešama novērtējumam un ka tā nebija jānosūta FKTK paziņojuma brīdī saskaņā ar Direktīvas 2013/36 22. panta 1. punktu un 23. panta 4. punktu, kā tie transponēti Latvijas tiesībās. It īpaši tā nenorāda, ka šī informācija nav minēta Noteikumos Nr. 192, kuros ir izveidots saraksts ar informāciju, kas ir nepieciešama, lai veiktu novērtējumu, un kas ir jānosūta kompetentajām iestādēm, iesniedzot Direktīvas 2013/36 22. panta 1. punktā un šo noteikumu pielikumos minēto paziņojumu.

101 Pilnības labad ir jāpiebilst, ka ECB norāda – un tas netiek apstrīdēts –, ka biznesa plānā, kas iesniegts 2018. gada 19. oktobrī, trūka atsevišķa informācija, kas prasīta saskaņā ar Noteikumu Nr. 192 9. pielikumu, proti, pirmkārt, plānotās līdzdalības iegūšanas mērķu sasniegšanas plāns, otrkārt, trīs nākamajiem gadiem plānoto finanšu pārskati (individuāli un konsolidētā līmenī), treškārt, valdes sastāvs, uzraudzības padomes sastāvs un tās pienākumi, kā arī valdes vai uzraudzības padomes izveidoto galveno finanšu institūcijas komiteju sastāvs, iekļaujot informāciju par personām, kas vada vai vadīs finanšu institūciju un tās komitejas.

102 Līdz ar to prasītāja nevar pamatoti apgalvot, ka, sākot ar 2018. gada 25. oktobri, bija izpildīti nosacījumi, lai sāktos vērtēšanas periods.

103 Tādēļ pirmais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

2. Par otro pamatu, ar kuru tiek apgalvots, ka esot pārkāpta Regulas Nr. 1024/2013 15. pantā paredzētā procedūra un Regulas Nr. 468/2014 85.–87. pants

104 Prasītāja apgalvo, ka FKTK un ECB nav ievērojušas procesuālos noteikumus, kas šajā lietā bija obligāti un kas ir noteikti Regulas Nr. 1024/2013 15. pantā un Regulas (ES) Nr. 468/2014 (2014. gada 16. aprīlis), ar ko izveido vienotā uzraudzības mehānisma pamatstruktūru Eiropas Centrālās bankas sadarbībai ar nacionālajām kompetentajām un norīkotajām iestādēm (OV 2014, L 141, 1. lpp.), 85.–87. pantā, ņemot vērā, ka FKTK nav piedāvājusi nevienu lēmuma projektu.

105 Tāpat prasītāja norāda, ka apstrīdētajā lēmumā ir pieļauts procesuālo noteikumu pārkāpums, ciktāl regulatīvās pašu kapitāla prasības, uz kurām tā balstījās, tika definētas tikai vēstulē, ko tā saņēma 2019. gada 1. martā – ilgi pēc plānotās iegādes paziņošanas, brīdī, kad prasītājai vairs nebija iespējams grozīt šo paziņojumu. Turklāt ECB neesot ņēmusi vērā faktu, ka prasītāja ir apstrīdējusi FKTK noteiktās īpašās prasības un ka tās tiekot pārbaudītas.

106 ECB apstrīd prasītājas argumentāciju.

107 Saskaņā ar Regulas Nr. 1024/2013 15. pantu:

“1. Neskarot [šīs regulas] 4. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētos izņēmumus, katru paziņojumu par būtiskas līdzdalības iegūšanu kredītiestādē, kas veic uzņēmējdarbību iesaistītajā dalībvalstī, un jebkuru ar to saistītu informāciju iesniedz tās dalībvalsts valsts kompetentajām iestādēm, kurā kredītiestāde veic uzņēmējdarbību saskaņā ar prasībām, kas izklāstītas attiecīgajos valsts tiesību aktos, kuru pamatā ir [šīs regulas] 4. panta 3. punkta pirmajā daļā minētie tiesību akti.

2. Valsts kompetentā iestāde izvērtē ierosināto būtiskas līdzdalības iegūšanu un nosūta ECB paziņojumu un priekšlikumu lēmumam izteikt vai neizteikt iebildumus pret minētās līdzdalības iegūšanu, pamatojoties [uz šīs regulas] 4. panta 3. punkta pirmajā daļā minētajos tiesību aktos

izklāstītajiem kritērijiem, vismaz desmit darbadienu laikā, pirms beidzas attiecīgajos Savienības tiesību aktos noteiktais vērtēšanas termiņš, un palīdz ECB saskaņā ar [šīs regulas] 6. pantu.

3. Lēmumu par to, vai izteikt iebildumus pret minētās līdzdalības iegūšanu, ECB pieņem, pamatojoties uz attiecīgajos Savienības tiesību aktos izklāstītajiem kritērijiem, un saskaņā ar minētajos tiesību aktos noteiktajām procedūrām un vērtēšanas termiņiem."

108 Pirmām kārtām, tā kā prasītāja norāda, ka apstrīdētais lēmums ir pretrunā Regulas Nr. 1024/2013 15. pantam un Regulas Nr. 468/2014 85.–87. pantam, jo FKTK nav iesniegusi lēmuma projektu ECB, ir jākonstatē, ka šis arguments neatbilst faktiem. Kā izriet no apstrīdētā lēmuma 1.3. un 2.1. punkta, FKTK 2019. gada 1. martā iesniedza ECB lēmuma projektu, kurš tika iesniegts Vispārējā tiesā.

109 Otrām kārtām, prasītāja atsaucas uz procesuālo noteikumu pārkāpumu, jo ECB esot balstījusies uz regulatīvajām pašu kapitāla prasībām, kuras FKTK noteikusi tikai vēstulē, kuru, kā norāda prasītāja, tā saņēma 2019. gada 1. martā pēc plānotās iegādes paziņošanas.

110 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka nedz Regulas Nr. 1024/2013 15. pantam, nedz Regulas Nr. 468/2014 85.–87. pantam, uz kuriem atsaucas prasītāja, nav pretrunā tas, ka ECB balstās uz faktu, kas iestājies pēc plānotās iegādes paziņošanas. Prasītāja neatsaucas ne uz vienu citu tiesību normu vai principu, lai pamatotu savu argumentāciju.

111 Līdz ar to, ciktāl ECB ir balstījusies uz regulatīvajām pašu kapitāla prasībām, ko FKTK noteikusi pēc paziņošanas, procedūrā nav pieļauts pārkāpums saistībā ar tiesību normām, uz kurām atsaucas prasītāja.

112 Turklāt, kā pamatoti norāda ECB, no Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punkta d) apakšpunkta normām, kas transponētas Latvijas tiesībās pirms paziņojuma par plānoto iegādi, izriet, ka kompetentajām iestādēm ir jāvērtē, vai kredītiestāde būs spējīga pildīt un turpināt pildīt prudenciālās prasības.

113 Turklāt kopīgo pamatnostādņu 13.4. punktā ir norādīts, ka mērķa bankas uzraudzības iestādei būtu jāizvērtē šīs pēdējās minētās spēja plānotās iegūšanas brīdī ievērot visas prudenciālās prasības un turpināt tās ievērot arī "pēc iegūšanas".

114 No Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punkta d) apakšpunkta izriet, kā to pamatoti norāda ECB, ka kompetentajām iestādēm attiecībā uz nākotni ir jānovērtē, vai attiecīgā kredītiestāde spēs pildīt prudenciālās prasības.

115 Līdz ar to, kad BCE novērtēja, vai pastāv risks, ka jaunā grupa neievēros tai obligātās tiesību aktos noteiktās pašu kapitāla prasības, tai apstrīdētā lēmuma 2.3.1. punktā bija tiesības ņemt vērā 2019. gada UPNP kopējo kapitāla prasību, kuru FKTK esot noteikusi vēstulē, ko, kā norāda prasītāja, tā saņēma 2019. gada 1. martā.

116 Turklāt ir jāprecizē, ka ECB, lai novērtētu jaunās grupas spēju pildīt prudenciālās prasības, apstrīdētā lēmuma 2.3.1. punktā balstījās ne tikai uz 2019. gada UPNP kopējo kapitāla prasību, bet arī uz 2018. gadā prasītājai piemērojamo UPNP kopējo kapitāla prasību. Tādējādi, neņemot vērā 2019. gada UPNP kopējo kapitāla prasību, saskaņā ar bāzes scenāriju jaunās grupas kopējais pašu kapitāla rādītājs, kas paredzēts uz 2019. gada beigām, sasniedza tikai 12,91 %, t.i., līmeni, kas ir zemāks par KKP, kas prasītājai bija jāievēro 2018. gadā (13,55 %).

117 Visbeidzot, tā kā prasītāja norāda, ka FKTK noteiktās prasības pašu kapitāla ziņā tika apstrīdētas, ir jāuzskata, kā to pamatoti norāda ECB, ka tiesvedībai Latvijas tiesās nav apturošas iedarbības un tā nebija šķērslis tam, lai ECB daļēji balstītos uz 2019. gada UPNP kopējo kapitāla prasību.

118 Trešām kārtām, pat pieņemot, kā to apsver ECB, ka var uzskatīt, ka prasītāja otrā pamata pamatojumam ir izvirzījusi argumentu par to, ka ECB esot pieļāvusi kļūdu, iesaistoties procedūrā, pirms FKTK iesniedza lēmuma projektu, lai gan tas tā nav, šis arguments būtu jānoraida.

119 Proti, ja Savienības likumdevējs izvēlas izmantot administratīvo procesu, kurā ir paredzēts, ka valsts iestādes izdod tāda Savienības iestādes galīgā lēmuma sagatavojošos aktus, kurš rada tiesiskās sekas un var radīt kaitējumu, šis likumdevējs paredz izveidot starp šo iestādi un šīm valsts iestādēm īpašu sadarbības mehānismu, kas balstīts uz ekskluzīvu Savienības iestādes lēmumpieņemšanas kompetenci (spriedums, 2018. gada 19. decembris, *Berlusconi* un *Fininvest*, C-219/17, EU:C:2018:1023, 48. punkts).

120 Saskaņā ar Regulas 1024/2013 4. panta 1. punkta c) apakšpunktu, lasot to kopsakarā ar šīs pašas regulas 15. panta 3. punktu un Regulas Nr. 468/2014 87. pantu, vienīgi ECB kompetencē ir nolemt atļaut vai neatļaut iecerēto iegādi atbilstoši procesam, kas it īpaši paredzēts Regulas Nr. 1024/2013 15. pantā, kā arī Regulas Nr. 468/2014 85. un 86. pantā (spriedums, 2018. gada 19. decembris, *Berlusconi* un *Fininvest*, C-219/17, EU:C:2018:1023, 54. punkts).

121 Attiecībās, kuras saskaņā ar Regulas Nr. 1024/2013 6. panta 2. punktu regulē lojālas sadarbības princips, valsts iestāžu loma, kā tas izriet no šīs pašas tiesību normas, šīs pašas regulas 15. panta 1. un 2. punkta un Regulas Nr. 468/2014 85. un 86. panta, ietver atļaujas pieteikumu reģistrāciju, palīdzības sniegšanu ECB, kurai vienīgajai ir lēmumpieņemšanas pilnvaras, tostarp nosūtot visu tās uzdevumu veikšanai nepieciešamo informāciju, izvērtējot minētos pieteikumus un pēc tam nosūtot ECB lēmuma priekšlikumu, kas šai iepriekš minētajai iestādei nav saistošs un attiecībā uz kuru Savienības tiesībās nav paredzēts, ka tas tiek paziņots pieteikuma iesniedzējam (spriedums, 2018. gada 19. decembris, *Berlusconi* un *Fininvest*, C-219/17, EU:C:2018:1023, 55. punkts).

122 Ņemot vērā īpašo sadarbības mehānismu, ko Savienības likumdevējs ir vēlējies izveidot starp ECB un valsts kompetento iestādi, lai izskatītu pieteikumus par iepriekšēju atļauju ikvienai būtiskas līdzdalības iegādei vai palielināšanai kredītiestādēs, ECB var iesaistīties procedūrā, pirms valsts kompetentā iestāde iesniedz Regulas Nr. 1024/2013 15. panta 2. punktā paredzēto lēmuma projektu, un pat jau no paša procedūras sākuma (šajā nozīmē skat. ģenerāladvokāta M. Kamposa Sančesa-Bordonas [*M. Campos Sánchez-Bordona*] secinājumus lietā *Berlusconi* un *Fininvest*, C-219/17, EU:C:2018:502, 91., 95., 98. un 101. punkts).

123 Turklāt Regulas Nr. 468/2014 85. panta 1. punktā ir paredzēts, ka valsts kompetentā iestāde, kas saņem informāciju par nodomu iegādāties būtisku līdzdalību kredītiestādē, kas reģistrēta šajā iesaistītajā dalībvalstī, informē par to ECB "ne vēlāk kā" piecas darbdienas pēc apliecinājuma, kas izsniegts saskaņā ar Direktīvas 2013/36 22. panta 2. punktu, saņemšanas.

124 Tādēļ otrais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

3. Par sesto pamatu, ar kuru tiek apgalvota nozīmīgu faktu sagrozīšana

125 Šajā lietā sestais pamats, kas attiecas uz nozīmīgu faktu sagrozīšanu, ir jāizvērtē uzreiz pēc pirmā un otrā pamata, kas attiecas uz procesuālo noteikumu pārkāpumu, un pirms trešā pamata, kas attiecas uz Direktīvas 2013/36 23. panta pārkāpumu.

126 Sestā pamata ietvaros prasītāja apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ir balstīts uz faktu kļūdainu izvērtējumu. Apstrīdētajā lēmumā neesot ņemts vērā fakts, ka plānotā iegāde izraisa ievērojamu CR ieguldījumu prasītājas kapitālā, lai arī tas esot būtisks fakts.

127 ECB apstrīd prasītājas argumentāciju.

128 Ir jāuzskata, ka ar sesto pamatu prasītāja ir izvirzījusi pamatu par to, ka ECB ir pieļāvusi faktu kļūdu attiecībā uz ieguldījumu prasītājas kapitālā, ko izraisa plānotā iegāde.

129 Šis arguments neatbilst faktiem.

130 Pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, ECB ņēma vērā faktu, ka plānotā iegāde izraisa "kapitāla iemaksu" par labu prasītājai. Tā precizēja, ka šī "kapitāla iemaksa" izriet no vienošanās par apmaiņu ar akcijām starp CR un dažiem mērķa bankas akcionāriem. Tā uzskatīja, ka šī "kapitāla iemaksa" neļauj secināt CR vēlmi sniegt papildu atbalstu nākotnē un ka it īpaši tas neliek apšaubīt nepieciešamību novērtēt visu potenciālo ieguvēju finanšu stabilitāti. Tā atzina, ka šai "kapitāla iemaksai" būšot pozitīva ietekme uz prasītājas pašu kapitāla rādītājiem attiecībā pret tās pašreizējo apjomu. Tomēr tā uzskatīja, ka, neraugoties uz šo ietekmi, prasītāju nevar uzskatīt par finansiāli stabilu tās finansiālo trūkumu dēļ, proti, tai ir negatīva rentabilitāte, augsts ienākumus nenesošu aizdevumu līmenis un tā pārsniedz liela riska darījumu limitus. Tā arī uzskatīja, ka, neraugoties uz šo pozitīvo ietekmi, jaunās grupas spēja pildīt prudenciālās prasības nav pierādīta (atbilde uz apsvērumiem, 5.–7. lpp.).

131 Apstāklim, ka šī "kapitāla iemaksa" ir minēta atbildē uz apsvērumiem, nav nozīmes, ņemot vērā, ka šī atbilde ir pievienota apstrīdētā lēmuma pielikumā un tā ir jāuzskata par šī lēmuma neatņemamu sastāvdaļu.

132 Līdz ar to, pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, ECB ir ņēmusi vērā to, ka plānotā iegāde izraisa "kapitāla iemaksu" par labu prasītājai, ar motīviem, kuros turklāt nav pieļautas neprecizitātes.

133 Tādēļ sestais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

4. Par trešo pamatu, ar kuru tiek apgalvota kļūdaina Direktīvas 2013/36 23. pantā paredzēto novērtēšanas kritēriju interpretācija un piemērošana

134 Pirmām kārtām, prasītāja apgalvo, ka ECB nav ievērojusi pamatota iemesla prasību, kas paredzēta Direktīvas 2013/36 23. pantā. Tā uzskata, ka pret iegādi vajadzētu iebilst tikai tad, ja tai ir ievērojama nelabvēlīga ietekme salīdzinājumā ar situāciju, kurā plānotā iegāde netiek veikta. Kopīgajās pamatnostādnēs esot norādīts, ka "plānotajai iegūšanai nevajadzētu negatīvi ietekmēt mērķa bankas atbilstību prudenciālajām prasībām". ECB esot iebildusi pret plānoto iegādi šajā lietā ar pamatojumu, ka šīs iegādes izraisītie uzlabojumi neesot pietiekami. ECB viedoklis novedot pie tā, ka plānoto iegādi nevar veikt pat tad, ja reglamentējošā aspektā tās ietekme ir pozitīva.

135 Otrām kārtām, attiecībā uz finanšu stabilitātes kritēriju prasītāja norāda, ka saistībā ar potenciālā ieguvēja spēju uzturēt noturīgu finanšu struktūru tuvākajā nākotnē ECB nesecina, ka plānotajai iegādei būtu ievērojama nelabvēlīga ietekme. Tā precizē, ka, ņemot vērā prasības pašu kapitāla ziņā, šī iegāde izraisītu uzlabojumu pat visnelabvēlīgākā scenārija gadījumā. ECB neesot salīdzinājusi plānoto iegādi ar scenāriju, kurā abām bankām netiek atļauts veidot jaunu grupu.

136 Attiecībā uz nopietnām šaubām par netiešo potenciālo ieguvēju patieso vēlmi vajadzības gadījumā atbalstīt mērķa banku prasītāja uzskata, ka ECB kļūdaini pārmet netiešajiem potenciālajiem ieguvējiem, ka tie ir apņēmušies atbalstīt jauno grupu krīzes gadījumā. Atbildē uz apsvērumiem ECB esot nepamatoti kritizējusi faktu, ka CR gaidīja, ka tiks izbeigta patvaļīga un diskriminējoša attieksme no Latvijas iestāžu puses. Tā neesot pierādījusi, ka fakti, par kuriem ir sūdzējies CR, proti, ka A ir aicinājis viņu maksāt kukuļus un ir izdarījis spiedienu ar mērķi saņemt šos kukuļus, lai novērstu diskriminējošu attieksmi, nav pareizi. Tā esot nepamatoti kritizējusi faktu, ka atsevišķus paziņojumus par vēlmi atbalstīt banku ir papildinājusi piebilde "ja tas ir lietderīgi".

137 Prasītāja norāda, ka pastāv pretruna starp apgalvotajām šaubām attiecībā uz CR vēlmi atbalstīt mērķa banku un faktu, ka plānotā iegāde – no prasītājas skatpunkta – esot kapitāla iemaksa vismaz desmit miljonu euro apmērā. Aptuveni 40 % no šī iegādes finansēšot CR.

138 Prasītāja piebilst, ka apstrīdētais lēmums ir balstīts uz kļūdainu finanšu stabilitātes kritērija interpretāciju. ECB esot kļūdaini balstījusies uz vispārējās finansējuma prasības pastāvēšanu tādējādi, ka ieguvējam būtu jābūt spējai un vēlmei, izmantojot savus paša līdzekļus, reaģēt uz visām finansējuma vajadzībām, kas attiecīgajai kredītiestādei varētu rasties nākotnē. Atbilstoši būtu interpretēt finanšu stabilitātes kritēriju šaurāk kā stabilu finanšu situāciju, kas nevar izraisīt problemātisku rīcību.

139 Trešām kārtām, attiecībā uz prudenciālo prasību ievērošanas kritēriju prasītāja uzskata, ka apstrīdētā lēmuma pamatā ir šī otrā kritērija kļūdaina interpretācija un piemērošana. ECB nesecinot plānotās iegādes nelabvēlīgu ietekmi nedz uz mērķa banku, nedz uz prasītāju. Tā iebilstot pret pasākumu, kura ietekme ir pozitīva.

140 Visbeidzot, ceturtām kārtām, prasītāja uzskata, ka apstrīdētais lēmums ir balstīts uz Direktīvas 2013/36 23. panta interpretācijas kļūdu, ciktāl novērtēšanas kritēriji esot uzskatīti par prasībām pēc būtības, kuru nosacījumi ir jāizpilda kumulatīvi. Vispārēja novērtējuma ietvaros, kurā ņemti vērā visi novērtēšanas kritēriji kopā, ECB esot bijis jānovērtē, vai pastāv ievērojams risks, ka netiek garantēta kredītiestādes pārdomāta un piesardzīga vadība.

141 ECB, kuru atbalsta Komisija, apstrīd prasītājas argumentāciju.

142 Direktīvas 2013/36 23. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

"1. Lai nodrošinātu kredītiestādes, kurā plānots iegādāties būtisku līdzdalību, pārdomātu un piesardzīgu vadību un ņemot vērā potenciālā ieguvēja iespējamo ietekmi uz minēto kredītiestādi, kompetentās iestādes, izvērtējot [šīs direktīvas] 22. panta 1. punktā paredzēto paziņojumu un 22. panta 3. punktā minēto informāciju, novērtē potenciālā ieguvēja piemērotību un plānotās iegādes finansiālo pamatotību saskaņā ar šādiem kritērijiem:

a) potenciālā ieguvēja reputācija;

b) jebkura vadības struktūras locekļa un augstākās vadības locekļa, kurš plānotās iegādes rezultātā vadīs kredītiestādes darbību, reputācija, zināšanas, iemaņas un pieredze, kā izklāstīts [šīs direktīvas] 91. panta 1. punktā;

c) potenciālā ieguvēja finanšu stabilitāte, jo īpaši saistībā ar veiktās un plānotās darījumdarbības veidu kredītiestādē, kurā plānots iegādāties līdzdalību;

d) vai kredītiestāde spēs pildīt un turpmāk pildīs prudenciālās prasības, pamatojoties uz šo direktīvu un [Eiropas Parlamenta un Padomes] Regulu (ES) Nr. 575/2013 [(2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV 2013, L 176, 1. lpp.)], kā arī attiecīgā gadījumā uz citiem Savienības tiesību aktiem, sevišķi [Eiropas Parlamenta un Padomes] Direktīv[u] 2002/87/EK [(2002. gada 16. decembris) par papildu uzraudzību kredītiestādēm, apdrošināšanas uzņēmumiem un ieguldījumu sabiedrībām finanšu konglomerātos un par grozījumiem Padomes Direktīvās 73/239/EEK, 79/267/EEK, 92/49/EEK, 92/96/EEK, 93/6/EEK un 93/22/EEK, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvās 98/78/EK un 2000/12/EK (OV 2003, L 35, 1. lpp.)] un [Eiropas Parlamenta un Padomes] Direktīv[u] 2009/110/EK [(2009. gada 16. septembris) par elektroniskās naudas iestāžu darbības sākšanu, veikšanu un konsultatīvu uzraudzību, par grozījumiem Direktīvā 2005/60/EK un Direktīvā 2006/48/EK un par Direktīvas 2000/46/EK atcelšanu (OV 2009, L 267, 7. lpp.)], tostarp, vai sabiedrību grupas, kuras sastāvā tā iekļausies, struktūra ļauj īstenot efektīvu uzraudzību, nodrošināt efektīvu informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm un noteikt kompetento iestāžu pilnvaru sadalījumu;

e) vai nav pamata aizdomām, ka saistībā ar plānoto iegādi tiek veikta vai ir veikta nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana vai terorisma finansēšana Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2005/60/EK (2005. gada 26. oktobris) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai [(OV 2005, L 309, 15. lpp.)] 1. panta nozīmē vai ir mēģināts veikt šādas darbības, vai ka plānotā iegāde varētu palielināt šādu risku.

2. Kompetentās iestādes var iebilst pret plānoto iegādi tikai tad, ja tām ir pamatots iemesls tā rīkoties, jo nav izpildīti 1. punktā norādītie kritēriji, vai ja ieguvēja iesniegtā informācija ir nepilnīga.”

143 Direktīvas 2013/36 23. panta 1. un 2. punkts ir transponēti Latvijas tiesībās ar Latvijas Kredītiestāžu likuma 29. pantu un ar Noteikumiem Nr. 192.

144 Puses piekrīt, ka ECB ir plaša rīcības brīvība, kad tā, kā šajā lietā, pieņem aktu par kredītiestādes prudenciālo uzraudzību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 8. maijs, *Landeskreditbank Baden-Württemberg*/ECB, C-450/17 P, EU:C:2019:372, 86. punkts).

145 Šajā ziņā Savienības tiesa pārbauda, vai ir pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā (šajā nozīmē un pēc analoģijas skat. spriedumu, 2018. gada 11. decembris, *Weiss* u.c., C-493/17, EU:C:2018:1000, 24. punkts un tajā minētā judikatūra).

a) Par potenciālā ieguvēja finanšu stabilitātes kritēriju

146 Prasītāja, pirmām kārtām, norāda, ka, lai iebilstu pret plānoto iegādi, pamatojoties uz finanšu stabilitātes kritēriju, ECB esot bijis jābalstās uz plānotās iegādes ievērojamas nelabvēlīgas ietekmes pastāvēšanu salīdzinājumā ar situāciju, kurā šī iegāde netiek veikta.

147 Tomēr nedz no Direktīvas 2013/36 23. panta 1. un 2. punkta, kā tie transponēti Latvijas tiesībās, nedz no kopīgajām pamatnostādnēm neizriet, ka ECB ir jāpierāda šāda ietekme, lai iebilstu pret plānoto iegādi, pamatojoties uz finanšu stabilitātes kritēriju. *A fortiori*, no šīm tiesību normām neizriet, ka ECB ir jāveic tādas situācijas hipotētiskā analīze, kurā šī iegāde nenotiktu.

148 Gluži pretēji, Noteikumu Nr. 192 51. pantā potenciālā ieguvēja finanšu stabilitāte ir definēta kā tā spēja finansēt plānoto līdzdalības iegūšanu un uzturēt pārskatāmā nākotnē stabilu gan savu, gan mērķa uzņēmuma finanšu struktūru, neatsaucoties uz iebildumu iemeslu, kas saistīts ar plānotās iegādes ievērojamu nelabvēlīgu ietekmi, nedz arī nosakot, ka ir jāanalizē situācija, kurā šāda iegāde nenotiktu.

149 Tā kā prasītāja atsaucas uz kopīgo pamatnostādņu 13.1. punktu, ir jākonstatē, ka tas attiecas uz mērķa bankas prudenciālo prasību ievērošanas kritēriju, nevis uz potenciālā ieguvēja finanšu stabilitātes kritēriju.

150 Līdz ar to prasītāja nevar pamatoti apgalvot, ka ECB nav ievērojusi Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punktu, pamatojot savus iebildumus pret plānoto iegādi ar potenciālā ieguvēja finanšu stabilitātes kritēriju, nepierādot šīs iegādes ievērojamu nelabvēlīgu ietekmi.

151 Otrām kārtām, prasītāja norāda, ka ECB ir kļūdaini balstījusies uz vispārējās finansējuma prasības pastāvēšanu, kad tā uzskatīja, ka, lai plānoto iegādi varētu atļaut, ņemot vērā finanšu stabilitātes kritēriju, potenciālajam ieguvējam būtu jābūt spējai un vēlmei, izmantojot savus paša līdzekļus un neierobežotā veidā, reaģēt uz visām finansējuma vajadzībām, kas attiecīgajai kredītiestādei varētu rasties nākotnē.

152 Šī argumenta pamatā ir apstrīdētā lēmuma kļūdaina izpratne.

153 Proti, šī lēmuma 2.2.1. un 2.2.2. punktā ECB uzskatīja, ka, ņemot vērā to finanšu situāciju, potenciālie ieguvēji nespēj sniegt finansiālu atbalstu mērķa bankai kontekstā, kurā, ņemot vērā biznesa plānu, kas iesniegts ECB, šāds atbalsts, iespējams, būtu nepieciešams.

154 Šādi rīkojoties, ECB potenciālajiem ieguvējiem nenoteica neierobežota finansējuma pienākumu, bet tikai vērtēja, vai potenciālajiem ieguvējiem ir pietiekama finanšu stabilitāte, lai reaģētu uz jaunās grupas kapitāla vajadzībām, kuras var aplēst, ņemot vērā viņu pašu iesniegto informāciju.

155 Līdz ar to prasītājas arguments par to, ka ECB esot kļūdaini balstījusies uz potenciālo ieguvēju vispārējās finansējuma pienākuma pastāvēšanu, ir jānoraida.

156 Trešām kārtām, ir jākonstatē, ka prasītāja neapstrīd finansiālās grūtības, ar kurām tā saskārās un kuras ECB novērtēja apstrīdētā lēmuma 2.2.1. punktā. It īpaši tā neapstrīd, ka, pirmkārt, tai bija radušies ievērojami neto zaudējumi iepriekšējo divu gadu laikā, otrkārt, tā saskārās ar augstu kredītriska līmeni, it īpaši ņemot vērā ienākumus nenesošu aizdevumu īpatsvaru 47 % apmērā 2018. gada vidū, treškārt, ar tās pašu kapitāla rādītājiem tika pārkāpts KKP 2018. gadā, ceturtkārt, tā neievēroja liela riska darījumu limitus attiecībā uz vairākiem darījuma partneriem grupas līmenī un, piektkārt, tā neievēroja limitus darījumiem ar saistītām pusēm attiecībā uz CR.

157 Turklāt prasītāja neapstrīd arī netiešo potenciālo ieguvēju finanšu situāciju, kuru ECB novērtēja apstrīdētā lēmuma 2.2.2. punktā. Konkrēti – tā neapstrīd, ka netiešie potenciālie ieguvēji, jo īpaši CR, bija deklarējuši mazu finanšu līdzekļu summu, kā to novērtējusi ECB. Lai arī prasītāja uzsver, ka plānotā iegāde izraisītu tās situācijas uzlabošanos pašu kapitāla jomā, tā neapstrīd, ka jaunās grupas pašu kapitāla līmenis nebūtu atbilstošs, ņemot vērā minētās grupas sagaidāmo riska profilu, un ka, iespējams, būtu nepieciešamas turpmākas kapitāla iemaksas.

158 Līdz ar to, ņemot vērā finansiālās grūtības, ar kurām saskārās prasītāja, netiešo potenciālo ieguvēju mazos līdzekļus un jaunās grupas iespējamās kapitāla iemaksas vajadzības, ECB, nepieļaujot acīmredzamu kļūdu vērtējumā, uzskatīja, ka ne prasītāja, ne netiešie potenciālie ieguvēji nespētu sniegt nepieciešamo finansiālo atbalstu mērķa bankai un jaunajai grupai.

159 Visbeidzot, ceturtām kārtām, prasītāja apstrīd apstrīdētā lēmuma 2.2.3. punktā norādīto ECB vērtējumu, saskaņā ar kuru pastāv nopietnas šaubas par netiešo potenciālo ieguvēju vēlmi vajadzības gadījumā atbalstīt mērķa banku.

160 Šajā ziņā ir jākonstatē, kā to uzsver Komisija, ka apstrīdētā lēmuma 2.2.1. un 2.2.2. punktā minētie motīvi par prasītājas un netiešo potenciālo ieguvēju finanšu stabilitāti paši par sevi var pamatot ECB secinājumu, kas minēts šī lēmuma 2.2.4. punktā, saskaņā ar kuru potenciālie ieguvēji nespēj uzturēt pietiekami stabilu finanšu struktūru attiecībā uz mērķa banku un jauno grupu.

161 Līdz ar to prasītājas arguments, kas ir vērsts pret apstrīdētā lēmuma 2.2.3. punktā minēto, pilnības labad izvirzīto motīvu, ir jānoraida kā neiedarbīgs.

162 Turklāt ir jākonstatē, ka, lai secinātu, ka pastāv nopietnas šaubas par netiešo potenciālo ieguvēju vēlmi vajadzības gadījumā atbalstīt mērķa banku, ECB balstījās uz stingras un neatsaucamas apņemšanās sniegt šādu atbalstu neesamību. Šajā ziņā no atbildes uz apsvērumiem izriet, ka ECB balstījās uz CR 2018. gada 17. oktobra deklarāciju un uz viņa 2019. gada 12. februāra vēstuli. Tā ņēma vērā arī būtisko finansiālā atbalsta prasītājai trūkumu nesenā pagātnē.

163 Pirmkārt, no apstrīdētā lēmuma neizriet, ka ECB potenciālajiem ieguvējiem pārmeta to, ka tie ir apņēmušies atbalstīt jauno grupu tikai krīzes gadījumā.

164 Otrkārt, 2018. gada 17. oktobra paziņojumā CR norādīja, ka viņa un viņa ģimenes vēlme turpināt atbalstīt prasītāju un tās grupu nākotnē ir "pilnībā atkarīga" no Latvijas Republikas vēlmes noslēgt ar viņu izlīgumu, lai novērstu visas ar patvaļu un diskrimināciju saistītās problēmas, ar kurām, kā apgalvo viņš un viņa ģimene, viņi ir saskārušies un ko viņš attiecina uz FKTK un citām iestādēm.

165 Pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, ECB, balstoties uz šī sprieduma 164. punktā minēto paziņojumu, nepārmeta CR to, ka viņš ir lūdzis izbeigt apgalvoto patvaļīgo un diskriminējošo regulatīvo attieksmi. Tā tikai konstatēja, ka saskaņā ar minēto paziņojumu CR un viņa ģimenes atbalsts prasītājai un grupai, kurā tā ietilpst, ir pakļauts nosacījumiem. Šajā ziņā ECB pamatoti norāda, ka izlīguma noslēgšana, ko vēlas CR, ir ļoti nenoteikta.

166 Turklāt ECB konstatēja, ka saskaņā ar CR 2019. gada 12. februāra vēstuli viņš un viņa ģimene ir gatavi sniegt finansiālu atbalstu mērķa bankai, "ja tas ir piemēroti". Šīs vārdkopas lietojumu, ņemot vērā šī sprieduma 164. punktā minēto paziņojumu, ECB varēja pamatoti uzskatīt par nosacījumu, ko paudis CR un viņa ģimene attiecībā uz viņu vēlmi krīzes gadījumā atbalstīt mērķa banku.

167 Treškārt, prasītāja uzsver, ka CR plānoja finansēt ievērojamu plānotās iegādes daļu, izmantojot vienošanos par apmaiņu ar akcijām, kas noslēgta starp viņu pašu un dažiem mērķa bankas akcionāriem, kas līdzinās kapitāla iemaksai.

168 Tomēr ar šo apstākli nepietiek, lai uzskatītu, ka CR noteikti bija gatavs nākotnē atbalstīt mērķa banku un jauno grupu.

169 Ir jākonstatē, ka prasītāja neapstrīd apstrīdētā lēmuma 2.2.3. punktā minēto apsvērumu, kuram tomēr ir īpaša nozīme ECB argumentācijā, saskaņā ar kuru netiešie potenciālie ieguvēji būtisku finansiālo atbalstu prasītājai nesenā pagātnē nav snieguši. Šajā ziņā no atbildes uz apsvērumiem izriet, ka prasītājas akcionāri, it īpaši CR, nav iemaksājuši kapitālu, lai novērstu liela riska darījumu limitu pārsniegšanu, kas pastāvēja kopš 2016. gada marta. Turklāt, kā iebildumu rakstā norāda ECB, noregulējums situācijai, kurā prasītāja pārsniedza limitu darījumiem ar saistītajām pusēm, kam par cēloni bija tas, ka CR tika atļauts atlikt maksājumu par prasītājas bijušā Krievijas meitasuzņēmuma atpirkšanu, bija galvenokārt atkarīgs no CR vēlmes noteikt šī atliktā maksājuma agrāku samaksas datumu.

170 Līdz ar to ECB nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka pastāv nopietnas šaubas attiecībā uz netiešo potenciālo ieguvēju vēlmi vajadzības gadījumā atbalstīt mērķa banku.

171 No iepriekš minētā izriet, ka prasītāja nevar pamatoti apgalvot, ka ECB ir pārkāpusi Direktīvas2013/36 23. pantu, uzskatot, ka nav izpildīts potenciālo ieguvēju finanšu stabilitātes kritērijs.

b) Par prudenciālo prasību ievērošanas kritēriju

172 No Noteikumu Nr. 192 56. panta izriet, ka FKTK izvērtē, vai attiecīgā banka atbilst prudenciālo prasību ievērošanas kritērijam, ņemot vērā it īpaši tās spēju ievērot šīs prasības pašu kapitāla, likviditātes, lielo riska darījumu limitu, iekšējās kontroles, riska pārvaldības un atbilstības jomās paziņojuma izskatīšanas laikā un pēc būtiskas līdzdalības iegūšanas.

173 Prasītāja norāda, ka ECB nesecina, ka plānotajai iegādei būs nelabvēlīga ietekme attiecībā uz viņu pašu vai uz mērķa banku. Tā atsaucas uz kopīgo pamatnostādņu 13.1. punktu, saskaņā ar kuru plānotajai iegādei nevajadzētu negatīvi ietekmēt mērķuzņēmuma atbilstību prudenciālajām prasībām. Tā piebilst, ka plānotajai iegādei ir pozitīva ietekme.

174 Tomēr atbilstība prudenciālo prasību ievērošanas kritērijam ir jāvērtē nevis no potenciālā ieguvēja skatpunkta, bet gan no tās kredītiestādes skatpunkta, kurā ir plānots iegūt līdzdalību, kā tas izriet no Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punkta d) apakšpunkta, kas Latvijas tiesībās transponēts ar Latvijas Kredītiestāžu likuma 29. panta 5. punkta 4. apakšpunktu. Turklāt prasītāja to neapstrīd.

175 Līdz ar to, pat ja no apstrīdētā lēmuma izriet, ka plānotā iegāde pozitīvi ietekmēs prasītājas pašu kapitālu, tas neļauj secināt, ka mērķa banka ievēros prudenciālās prasības.

176 Turklāt no apstrīdētā lēmuma izriet, ka atbilstība prudenciālo prasību ievērošanas kritērijam ir jāvērtē ne tikai no mērķa bankas skatpunkta, bet arī no jaunās grupas skatpunkta. Arī to prasītāja neapstrīd.

177 Turklāt kopīgo pamatnostādņu 13.7. punktā ir paredzēts, ka grupai, par kuras daļu kļūs mērķuzņēmums, būtu jābūt pienācīgi nodrošinātai ar kapitālu.

178 Pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, no apstrīdētā lēmuma izriet, ka, pat ja plānotajai iegādei nebūtu tūlītējas nelabvēlīgas ietekmes uz vienīgi mērķa bankas pašu kapitāla un likviditātes prasību ievērošanu, šai iegādei būtu nelabvēlīga ietekme uz mērķa bankas spēju novērst tās trūkumus, kas saistīti ar prudenciālo prasību ievērošanu.

179 Šajā ziņā prasītāja neapstrīd, ka, ņemot vērā to, ka biznesa plānā netika koriģēti prasītājas trūkumi pārvaldības un iekšējās kontroles ziņā, pastāvēja nopietnas šaubas par tās spēju ieviest pārdomātu pārvaldības un iekšējās kontroles sistēmu mērķa bankā.

180 It īpaši prasītāja neapstrīd dažus no apstrīdētā lēmuma motīviem. Saskaņā ar šiem motīviem, pirmkārt, jaunā grupa, iespējams, neievērošot pašu kapitāla prasības, lai arī kāds scenārijs būtu paredzēts biznesa plānā, ar precizējumu, kurš arī netiek apstrīdēts, ka nelabvēlīgie scenāriji ir reālistiskāki par bāzes scenāriju. Otrkārt, ņemot vērā mērķa bankas ievērojamos neto zaudējumus 2017. un 2018. gadā un nepilnības, kas identificētas šīs bankas iekšējās kontroles un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas sistēmā, jaunajai grupai esot augsta riska profils. Treškārt, jaunā grupa saskaršoties ar augstu kredītriska līmeni un neievērošot liela riska darījumu limitus. Ceturtkārt, ņemot vērā to, ka biznesa plānā nebija koriģēti trūkumi prasītājas un mērķa bankas pārvaldībā, pastāvot nopietnas šaubas par jaunās grupas spēju nodrošināt pārdomātu pārvaldības un iekšējās kontroles sistēmu. Visbeidzot, piektkārt, potenciālo ieguvēju stratēģija nebija skaidra, it īpaši attiecībā uz jaunās grupas organizāciju laikposmā, kas var ilgt astoņpadsmit mēnešus, starp iegādes pabeigšanu un apvienošanos, jo biznesa plānā ir pieļauti lieli trūkumi iekšējās saskaņotības, salasāmības un plānoto darbību apraksta ziņā, kas var pastiprināt šaubas par iegādes kopējo ticamību.

181 Līdz ar to prasītāja nepierāda, ka plānotajai iegādei būtu pozitīva ietekme attiecībā uz mērķa banku, nedz, jebkurā gadījumā, attiecībā uz jauno grupu. Prasītāja pat neapgalvo, ka jaunā grupa būtu pienācīgi nodrošināta ar kapitālu, kā tas minēts kopīgo pamatnostādņu 13.7. punktā.

182 Tādējādi, ņemot vērā it īpaši nopietnās šaubas par jaunās grupas spēju ievērot piemērojamās prudenciālās prasības, ECB nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, secinot, ka prudenciālo prasību ievērošanas kritērijs nav izpildīts, un tā nav pārkāpusi Direktīvas 2013/36 23. pantu, kā tas transponēts Latvijas tiesībās.

c) Par to, ka nav ņemti vērā citi novērtēšanas kritēriji un par to, ka pastāv pamatoti iemesli iebilst pret plānoto iegādi

183 Pirmām kārtām, no Direktīvas 2013/36 23. panta 2. punkta izriet, ka kompetentās iestādes var iebilst pret plānoto līdzdalības iegūšanu, ja tām ir pamatots iemesls tā rīkoties, jo nav izpildīti šī panta 1. punktā norādītie kritēriji.

184 Šī tiesību norma neprasa, lai kompetentā iestāde, kad tā iebilst pret līdzdalības iegādi kredītiestādē, savā lēmumā pārbauda visus kritērijus, kas ir minēti Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punktā.

185 Tieši pretēji, kompetentā iestāde var iebilst pret plānoto iegādi, ja pastāv pamatots iemesls tā rīkoties, pamatojoties uz vienu vai vairākiem Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punktā minētajiem kritērijiem.

186 Šī interpretācija ir saderīga ar Direktīvas 2013/36 23. panta mērķi, kas ir garantēt kredītiestādes, kurā ir plānots iegādāties līdzdalību, pārdomātu un piesardzīgu vadību.

187 Kā uzsver ECB, ņemot vērā Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punktā minēto kritēriju saturu, vērtējumu par to, vai kredītiestādes, kurā ir plānots iegādāties līdzdalību, pārdomātas un piesardzīgas vadības mērķis ir apdraudēts, var veikt, ņemot vērā tikai vienu no šiem kritērijiem.

188 Turklāt minēto interpretāciju apstiprina kopīgo pamatnostādņu 11.3., 12.3., 14.2., 14.4. un 14.7. punkts, saskaņā ar kuriem kompetentajai iestādei būtu jāiebilst pret plānoto iegādi, balstoties uz atsevišķiem aspektiem, kas attiecas tikai uz vienu no Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punktā minētajiem kritērijiem.

189 Šajā lietā ar to, ka ECB iebildusi pret plānoto iegādi attiecībā uz finanšu stabilitātes un prudenciālo prasību pildīšanas kritērijiem, nepārbaudot pārējos Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punktā minētos kritērijus, tā nav pārkāpusi minētā 23. panta 1. un 2. punktu.

190 Otrām kārtām, pat pieņemot, ka plānotās iegādes rezultātā tiktu uzlabota prasītājas situācija pašu kapitāla ziņā un ka šai iegādei nebūtu tūlītējas negatīvas ietekmes uz to prudenciālo prasību ievērošanu, kuras piemērojamas tikai mērķa bankai maksātspējas un likviditātes jomā, tomēr, no vienas puses, potenciālie ieguvēji nav spējīgi uzturēt mērķa bankas un jaunās grupas stabilu finanšu struktūru tuvākajā nākotnē un, no otras puses, pastāv nopietnas šaubas par mērķa bankas un jaunās grupas spēju pildīt prudenciālās prasības.

191 Līdz ar to aspekti, ar kuriem tika pamatots apstrīdētais lēmums attiecībā uz finanšu stabilitātes kritēriju un prudenciālo prasību pildīšanas kritēriju, bija pamatots iemesls iebilst pret plānoto iegādi.

192 Tādēļ trešais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

5. Par ceturto pamatu, ar kuru tiek apgalvots samērīguma principa pārkāpums

193 Prasītāja apgalvo, ka ar apstrīdēto lēmumu ir pārkāpts samērīguma princips. Minētajā lēmumā neesot iekļauta samērīguma pārbaude. Mazāk ierobežojoša pieeja, kas ļautu sasniegt mērķi nodrošināt prudenciālo prasību pilnīgu ievērošanu, būtu tāda, kuras ietvaros tiek atļauta plānotā iegāde un pēc tam tiek pieņemti atbilstoši uzraudzības pasākumi. Tāda pieeja mazinātu prudenciālo prasību apgalvoto neievērošanu.

194 ECB apstrīd šo argumentāciju.

195 Atbilstoši samērīguma principam Savienības iestāžu aktiem ir jābūt piemērotiem ar attiecīgo tiesisko regulējumu sasniedzamo leģitīmo mērķu īstenošanai un tie nedrīkst pārsniegt šo mērķu sasniegšanai nepieciešamo, ņemot vērā, ka gadījumā, ja ir iespēja izvēlēties no vairākiem piemērotiem pasākumiem, ir jāizvēlas vismazāk apgrūtinošais un radītās neērtības nedrīkst būt nesamērīgas attiecībā pret sasniedzamajiem mērķiem (spriedumi, 2013. gada 22. janvāris, *Sky Österreich*, C-283/11, EU:C:2013:28, 50. punkts, un 2017. gada 6. septembris, Slovākija un Ungārija/Padome, C-643/15 un C-647/15, EU:C:2017:631, 206. punkts).

196 Pasākuma samērīguma novērtējumam ir jābūt saskaņotam ar rīcības brīvības, kas eventuāli ir atzīta Savienības iestādēm saistībā ar tā ieviešanu, ievērošanu (skat. spriedumu, 2019. gada 8. maijs, *Landeskreditbank Baden-Württemberg*/ECB, C-450/17 P, EU:C:2019:372, 53. punkts un tajā minētā judikatūra).

197 Prasītāja uzskata, ka būtu bijis labāk, ja ECB neiebilstu pret plānoto iegādi un pēc šīs iegādes pieņemtu atbilstošus uzraudzības pasākumus.

198 Tomēr prasītāja nesniedz nekādus precizējumus par to uzraudzības pasākumu veidu, kuri būtu piemēroti, lai novērstu ECB uzsvērtos trūkumus attiecībā uz potenciālo ieguvēju finanšu stabilitāti un mērķa bankas spēju pildīt un turpināt pildīt prudenciālās prasības, lai garantētu mērķa bankas pārdomātu un piesardzīgu vadību. Turklāt Vispārējā tiesa konstatē, ka no lietas materiāliem izriet, ka piemērojamās prudenciālās prasības nepildīja tieši prasītāja.

199 Līdz ar to no lietas materiāliem neizriet, ka pastāv piemēroti pasākumi, kas ir mazāk apgrūtinoši nekā apstrīdētais lēmums un kas var nodrošināt Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punktā paredzēto mērķi, proti, garantēt mērķa bankas pārdomātu un piesardzīgu vadību.

200 Šādos apstākļos, tā kā – kā norādīts šī sprieduma 191. punktā – pastāvēja pamatots iemesls iebilst pret plānoto iegādi un ņemot vērā arī ECB plašo rīcības brīvību, prasītāja nevar pamatoti apgalvot, ka ar apstrīdēto lēmumu tiek pārkāpts samērīguma princips.

201 Tādēļ ceturtais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

6. Par piekto pamatu, ar kuru tiek apgalvots, ka nav ņemts vērā atbilstoši Regulas Nr. 1024/2013 15. panta 3. punktam pieņemtā lēmuma diskrecionārais raksturs

202 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā nav ņemts vērā lēmuma iebilst pret līdzdalības iegūšanu diskrecionārais raksturs. ECB esot prezumējusi, ka tai jāiebilst pret plānoto iegādi, jo nav izpildīti "daži" Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punktā minētie kritēriji, interpretēdama šos kritērijus kā prasības, nevis vispārēja novērtējuma ietvaros. Prasītājai esot tikusi liegta kompetentās iestādes diskrecionārās varas objektīva īstenošana, uz kuru tai ir tiesības saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 41. pantu.

203 ECB, kuru atbalsta Komisija, apstrīd prasītājas argumentāciju.

204 Kā norādīts šī sprieduma 185. punktā, kompetentā iestāde var iebilst pret plānoto iegādi, ja pastāv pamatots iemesls tā rīkoties, pamatojoties uz vienu vai vairākiem Direktīvas 2013/36 23. panta 1. punktā minētajiem kritērijiem.

205 Kā norādīts šī sprieduma 144. punktā, ECB ir plaša rīcības brīvība, kad tā – kā šajā lietā – pieņem aktu par kredītiestādes prudenciālo uzraudzību.

206 No apstrīdētā lēmuma neizriet, ka ECB būtu uzskatījusi, ka tai nav plašas rīcības brīvības.

207 It īpaši, lai arī apstrīdētā lēmuma 2.4. un 2.5. punktā ECB uzskatīja, ka nav izpildīts nedz finanšu stabilitātes kritērijs, nedz prudenciālo prasību ievērošanas kritērijs, tas nenozīmē, ka tā uzskatīja, ka tai nav plašas rīcības brīvības, lai novērtētu ikviena no šiem kritērijiem izpildi.

208 Attiecībā uz argumentu par to, ka prasītājai esot bijusi liegta kompetentās iestādes diskrecionārās varas objektīva īstenošana, saskaņā ar Hartas 41. pantu ikvienai personai ir tiesības uz objektīvu, godīgu un saprātīgā termiņā veiktu jautājumu izskatīšanu Savienības iestādēs un struktūrās.

209 Šajā ziņā prasītāja piektā pamata ietvaros nemin nevienu apstākli, kas var pierādīt, ka apstrīdētajā lēmumā ir pieļauts objektivitātes trūkums.

210 Līdz ar to prasītāja nevar pamatoti apgalvot, ka ECB nav ņēmusi vērā plašo rīcības brīvību, kas tai ir, lai pieņemtu apstrīdēto lēmumu, nedz, ka tā, šādi rīkojoties, ir pārkāpusi tiesības uz labu pārvaldību, kas garantētas ar Hartas 41. pantu.

211 Piektais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

7. Par septīto pamatu, ar kuru tiek apgalvots tiesiskās paļāvības aizsardzības principa un tiesiskās drošības principa pārkāpums

212 Prasītāja apgalvo, ka ECB nepauž nevienu skaidru kritēriju attiecībā uz konsolidācijas, ko tā atļauj banku nozarē, veidu. Tā nedefinējot precīzus nosacījumus, kas jāizpilda, ņemot vērā to, kā tā interpretē finanšu stabilitātes un prudenciālo prasību ievērošanas kritērijus. Šie nosacījumi nevarot nozīmēt, ka no potenciālā ieguvēja līdzekļiem var ieturēt neierobežotas summas, kas vajadzīgas mērķa bankas potenciālam finansējumam, vai ka nepārtraukti trūkumi tiesiskajā regulējumā liedz līdzdalības iegādi pat tad, ja šai iegādei ir svarīga pozitīva ietekme. ECB esot bijis jāinformē prasītāja par to, ko tā sagaida, piemēram, attiecībā uz nepieciešamo līdzekļu summu, lai atbilstu nosacījumam par finanšu stabilitāti.

213 ECB apstrīd šo argumentāciju.

214 Tiesiskās drošības princips it īpaši prasa, lai tiesību normas būtu skaidras un precīzas un lai to sekas būtu paredzamas, īpaši tad, ja tās var nelabvēlīgi ietekmēt personas vai uzņēmumus (skat. spriedumu, 2019. gada 30. aprīlis, Itālija/Padome (Vidusjūras zobenzivju zvejas kvota), C-611/17, EU:C:2019:332, 111. punkts un tajā minētā judikatūra).

215 No tiesiskās drošības principa izrietošās tiesības pieprasīt tiesiskās paļāvības aizsardzību attiecas uz ikvienu privātpersonu, kas ir situācijā, no kuras izriet, ka Savienības administrācija tai ir radījusi pamatotas cerības. Par solījumiem, kas varētu radīt šādas cerības, lai kāda arī būtu forma, kurā tie ir paziņoti, ir uzskatāma konkrēta, beznosacījumu un saskaņota informācija no pilnvarotiem un ticamiem avotiem. Turpretim neviens nevar atsaukties uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principa neievērošanu, ja administrācija viņam nav sniegusi konkrētus solījumus (spriedums, 2019. gada 30. aprīlis, Itālija/Padome (Vidusjūras zobenzivju zvejas kvota), C-611/17, EU:C:2019:332, 112. punkts).

216 Šajā lietā apstrīdētais lēmums ir pamatots ar finanšu stabilitātes un prudenciālo prasību ievērošanas kritērijiem, kas ir paredzēti Direktīvā 2013/36, kā tā ir transponēta Latvijas tiesībās, un paskaidroti kopīgajās pamatnostādnēs.

217 Šie kritēriji ir jāuzskata par skaidriem, precīziem un paredzamiem šī sprieduma 214. punktā minētās judikatūras izpratnē.

218 Pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, kā tas norādīts šī sprieduma 154. punktā, ECB sava finanšu stabilitātes kritērija vērtējuma ietvaros nav noteikusi, ka no potenciālā ieguvēja līdzekļiem varētu tikt ieturētas "neierobežotas" summas, kas vajadzīgas mērķa bankas potenciālam finansējumam. Turklāt, kā norādīts šī sprieduma 130. punktā, ECB ir izklāstījusi iemeslus, kuru dēļ, neraugoties uz plānotās iegādes pozitīvo ietekmi uz prasītājas pašu kapitāla rādītājiem, prudenciālo prasību ievērošanas kritērijs nav izpildīts. Turklāt pirms lēmuma par būtiskas līdzdalības iegūšanu pieņemšanas ECB nav pienākuma norādīt potenciālajam ieguvējam līdzekļu summu, kas nepieciešama, lai atļautu minētās līdzdalības iegādi, ņemot vērā finanšu stabilitātes kritēriju.

219 Attiecībā uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principu pietiek ar konstatējumu, kā to norāda ECB, ka prasītāja neapgalvo, ka ECB tai ir sniegusi solījumus, kas tai var radīt pamatotas cerības.

220 Līdz ar to saskaņā ar šī sprieduma 215. punktā minēto judikatūru prasītāja nevar pamatoti apgalvot, ka ECB ir pārkāpusi tiesiskās paļāvības aizsardzības principu.

221 Tādēļ septītais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

8. Par astoto pamatu, ar kuru tiek apgalvots, ka nav atzīta ECB un FKTK atbildība

222 Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ir kļūdains, jo ECB neesot ņēmusi vērā savu un FKTK atbildību par uzticības reglamentējošajam procesam zudumu un par sekām, ko tas izraisa attiecībā uz prasītājas un jaunās grupas finansējumu.

223 Prasītāja uzskata, ka nopietnas bažas par korupciju ir izraisījušas uzticības uzraudzības procesam Latvijā zudumu un uzticības zudumu vienotā uzraudzības mehānisma (VUM) ietvaros. Šīs bažas esot saistītas ar A centieniem saņemt kukuļus no prasītājas un netiešajiem potenciālajiem ieguvējiem, kā arī ar netaisnīgu regulatīvu attieksmi, kas saistīta ar šiem centieniem. Par šīm korupcijas darbībām CR esot ziņojis jau 2017. gadā Apvienotās Karalistes iestādēm un pēc tam Latvijas iestādēm. Prasītāja arī atsaucas uz šī sprieduma 5. punktā minēto šķīrējtiesas procesu. Ārējie novērotāji (tostarp, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO) un Komisija) atzīstot, ka vispārējas korupcijas prakses dēļ banku uzraudzība Latvijā ir izkropļota. Apgalvojumus, kas attiecas uz A, esot apstiprinājuši līdzīgi pārkāpumi, par kuriem ziņojušas citas personas. Attiecībā uz strīdu starp ECB un Latvijas Republiku, kā arī starp A un Latvijas Republiku, kurš ir iesniegts Tiesā, būtu jāprezumē, ka tagad ECB ir saņēmusi pierādījumus par A neatbilstošu rīcību. Sodāmās darbības, kas šim pēdējam minētajam ir piedēvētas, esot pietiekami smagas, lai viņu atbrīvotu no amata vēl pirms notiesāšanas ar galīgu spriedumu.

224 Prasītāja norāda, ka, lai arī ECB aizstāv savu neatkarību no jebkādas Latvijas iestāžu iejaukšanās, tā nepilda savu lomu – nodrošināt to, ka korupcija neizkropļo VUM, lai gan šī loma ir vēl jo būtiskāka tādēļ, ka ECB un tās amatpersonas bauda aizsardzību un speciālas privilēģijas attiecībā pret kompetentajām valsts tiesībaizsardzības iestādēm. Korupcijas vai citas potenciāli nelikumīgas rīcības gadījumos ECB esot pienākums veikt izmeklēšanu.

225 Prasītāja uzskata, ka tai pašai un netiešajiem potenciālajiem ieguvējiem tiek piemērota barga tiesiskajā regulējumā noteikta attieksme par to, ka tā ir sūdzējusies par korupcijas problēmām un ir pieprasījusi proaktīvu pieeju. Tas izrietot no ECB paustās kritikas par to, ka CR apņemšanos finansēt prasītāju papildināja prasība, lai reglamentējošo procesu neizkropļotu korupcija.

226 Prasītāja uzskata, ka pieeja, kuru īsteno ECB, kas prasa papildu ieguldījumus prasītājas labā, bet neveicina ieguldījumus, pieņemot naidīgu attieksmi, un atsakās atzīt lūgumu par tiesiskuma ievērošanu leģitimitāti, nav objektīvas iestādes īstenota pieeja. Šī pieeja pārkāpjot principu *nemo auditur propriam turpitudinem allegans*, Direktīvas 2013/36 23. pantu un Hartas 41. pantu.

227 ECB apstrīd prasītājas argumentāciju.

228 Prasītāja apgalvo, ka, neatzīstot ECB un FKTK atbildību saistībā ar uzticības reglamentējošajam procesam zudumu, ar apstrīdēto lēmumu ir pārkāpts princips *nemo auditur propriam turpitudinem allegans*, Direktīvas 2013/36 23. pants un Hartas 41. pants.

229 Pirmām kārtām, attiecībā uz aplūkoto korupcijas faktu raksturu ir jāprecizē, ka apgalvojums, ka banku uzraudzību Latvijā izkropļo "vispārējā" korupcijas prakse, nav papildināts ar precizējumiem, kas ļautu novērtēt tā tvērumu.

230 Tāpat ir jākonstatē, ka, pirmkārt, kriminālizmeklēšana, kuras rezultātā tika apsūdzēts A, attiecas nevis uz prasītāju, bet gan uz trešo Latvijas banku, un, otrkārt, attiecībā uz korupcijas faktiem, par kuriem CR iesniedza sūdzību, prasītāja norāda, ka izmeklēšana notiek, tomēr nesniedz nekādus precizējumus.

231 Otrām kārtām, saskaņā ar principu *nemo auditur propriam turpitudinem allegans* neviens nedrīkst gūt labumu no savas nepienācīgās rīcības.

232 Lai varētu atsaukties uz principu *nemo auditur propriam turpitudinem allegans*, ir jāpierāda, ka notikusi prettiesiska rīcība, kas būtu attiecināma uz ECB (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2021. gada 20. janvāris, *ABLV Bank*/VNV, T-758/18, EU:T:2021:28, 170. punkts).

233 Lai arī prasītāja uzskata, ka ECB bija pienākums veikt izmeklēšanu par korupcijas faktiem, par kuriem sūdzējies CR, ECB pamatoti norāda, ka tai nav kompetences pašai veikt izmeklēšanu par tādiem faktiem un ka šajā ziņā tā sadarbojas ar valstu kompetentajām iestādēm.

234 Nedz apstāklim, ka ECB ir pienākums nodrošināt efektīvu un saskaņotu VUM darbību, nedz tam, ka ECB amatpersonas bauda privilēģijas un imunitāti attiecībā pret krimināltiesību jomā kompetentajām valsts iestādēm, nav tādas sekas, ka ECB tiek piešķirta kompetence veikt izmeklēšanu par korupcijas darbībām, kurās vainīgs ir valsts centrālās bankas vadītājs.

235 Šajā ziņā Tiesa ir nospriedusi, ka imunitāte pret tiesvedību, kas paredzēta Protokola (Nr. 7) par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā 11. panta a) punktā, nav piemērojama tad, ja šīs imunitātes subjekts tiek apsūdzēts kriminālprocesā par darbībām, kas nav veiktas, viņam pildot amata pienākumus Eiropas Savienības iestādes labā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 30. novembris, LR Ģenerālprokuratūra, C-3/20, EU:C:2021:969, 97. punkts). Tā ir precizējusi, ka kukuļņemšanas nodarījumi pēc definīcijas neietilpst Savienības ierēdņa vai cita darbinieka, kā arī dalībvalsts centrālās bankas vadītāja, kurš piedalās ECB struktūrā, amata pienākumu robežās (spriedums, 2021. gada 30. novembris, LR Ģenerālprokuratūra, C-3/20, EU:C:2021:969, 67. punkts).

236 Turklāt, pat pieņemot, ka ECB ir pieļāvusi kļūdu, neveicot izmeklēšanu par korupcijas faktiem, par kuriem CR ir iesniedzis sūdzību, vai par A izteikumiem, kas attiecas uz prasītāju, nav pierādīts, ka šī kļūda varētu padarīt par prettiesisku apstrīdēto lēmumu, kurā nav lemts par iespēju veikt šādu izmeklēšanu, bet ir lemts par pieteikumu izdot atļauju būtiskas līdzdalības iegūšanai.

237 Līdz ar to prasītāja nevar pamatoti prasīt apstrīdētā lēmuma atcelšanu, balstoties uz to, ka ECB nav veikusi izmeklēšanu par korupcijas faktiem, par kuriem CR ir iesniedzis sūdzību.

238 Trešām kārtām, attiecībā uz apgalvoto tiesiskajā regulējumā noteikto netaisnīgo attieksmi, kas saistīta ar korupcijas faktiem, par kuriem prasītāja ziņo, tā precīzi neizklāsta nedz to, kuri administratīvie akti tās ieskatā ir prettiesiski, nedz katrā ziņā arī to, kādā veidā šo aktu prettiesiskums, pieņemot, ka tas tiek pierādīts, var padarīt prettiesisku pašu apstrīdēto lēmumu.

239 Lai arī otrā pamata ietvaros prasītāja ir norādījusi, ka tā ir apstrīdējusi 2019. gadam noteikto UPNP kopējo kapitāla prasību, šis apstāklis neliek apšaubīt apsvērumu, ka jaunās grupas kopējais pašu kapitāla rādītājs, kas bija paredzēts uz 2019. gada beigām, sasniedza tikai 12,91 %, t.i., līmeni, kas ir zemāks par KKP, kas prasītājai bija jāievēro 2018. gadā, kā tas konstatēts šī sprieduma 116. punktā.

240 Ceturtām kārtām, visbeidzot, apstrīdētais lēmums netika pieņemts ar pamatojumu, ka prasītāja ir iesniegusi sūdzību par korupcijas faktiem vai ir lūgusi izmeklēt šos faktus.

241 It īpaši, pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, kā minēts šī sprieduma 165. punktā, ECB nav pārmetusi CR to, ka viņš ir lūdzis izbeigt apgalvoto patvaļīgo un diskriminējošo tiesiskajā regulējumā noteikto attieksmi.

242 Tādējādi prasītāja nevar pamatoti apgalvot, ka, tā kā nav atzīta ECB un FKTK atbildība, ar apstrīdēto lēmumu ir pārkāpts princips *nemo auditur propriam turpitudinem allegans*, Direktīvas 2013/36 23. pants un Hartas 41. pants.

243 Tādēļ astotais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

244 No visa iepriekš izklāstītā izriet, ka prasība ir jānoraida.

V. Par tiesāšanās izdevumiem

245 Saskaņā ar Reglamenta 134. panta 1. punktu lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt ECB tiesāšanās izdevumus saskaņā ar pēdējās minētās prasījumiem.

246 Komisija sedz savus tiesāšanas izdevumus pati, piemērojot Reglamenta 138. panta 1. punktu.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (ceturtā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

1) Prasību noraidīt.

2) PNB Banka AS sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Centrālās bankas (ECB) tiesāšanās izdevumus.

3) Eiropas Komisija savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.

Gervasoni Madise Nihoul

Frendo Martín y Pérez de Nanclares

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2022. gada 7. decembrī.

[Paraksti]